

Anna Podkowiak

apodkowiak@liberty-bank.com

860-402-7076 | NMLS #529133

Mówię po polsku!

Congrats to Anna making Top Loan Originators Rankings 2024!*

#1
Number of Loans
Hartford County/Banks

#2
Dollar Volume
of Loans
Hartford County/Banks

LIBERTY
BANK
Be Community Kind.™

*The Warren Group Hartford County/Banks

Member FDIC Equal Housing Lender

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEL

Szef polskiej ambasady
z wizytą na Harvardzie

➔ str. 13

15-latek z Webster
mistrzem w boksie

➔ str. 25

Wyrzuceni na bruk!
Polskie Centrum
w Filadelfii eksmitowane

➔ str. 18-19

Polonia może głosować
na sportowca roku

➔ str. 36-37

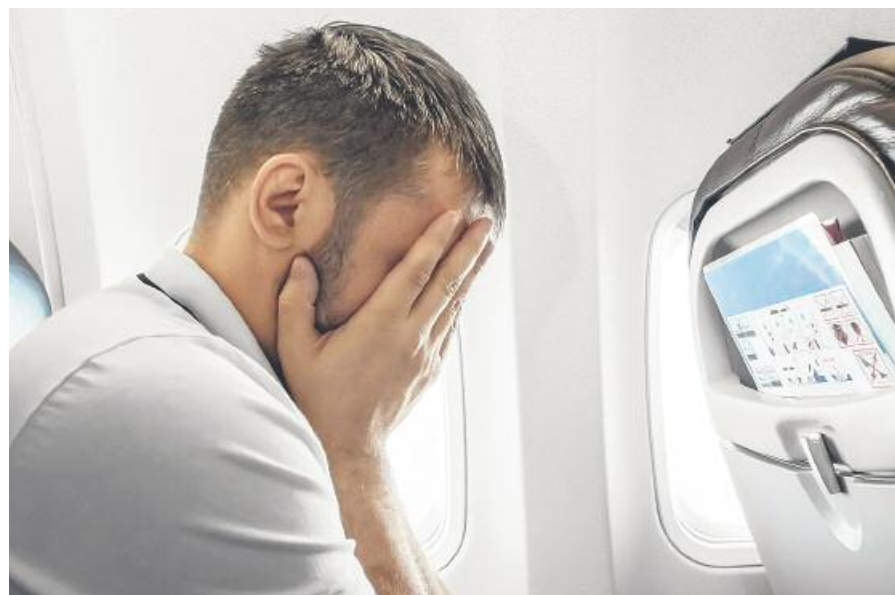
Polonia wstrząśnięta szeroko zakrojonymi akcjami ICE
przeciwko imigrantom

Kolejni Polacy deportowani

Masowe deportacje imigrantów z kryminalną przeszłością były jedną z głównych obietnic, jakie padły podczas kampanii wyborczej ze strony obecnego prezydenta USA. Na tym przekazuje oparta była wręcz jego kampania w 2024 r., a wszelkie negatywne zjawiska społeczne w kraju przypisywane były właśnie tym „złym” imigrantom – od przestępczości, po bezdomność,

przemoc seksualną czy bezrobocie. Od prawie roku, odkąd Donald Trump po raz drugi zaczął rządzić krajem zza słynnego dębowego biurka w Białym Domu, zorganizowane akcje służb ICE w różnych częściach kraju, szczególnie w tak zwanych „miastach – sanktuariach”, którymi rządzi demokraci, stały się codziennością – a wśród deportowanych są również Polacy.

➔ str. 16

Imigranci zatrzymani przez ICE często stawiani są przed wyborem: albo pobyt w areszcie na czas zatrzymania i rozpatrzenia sprawy albo wyrażenie zgody na dobrowolną deportację i praktycznie natychmiastowe opuszczenie kraju

Archiwum WEM

ZAWADA
INSURANCE

**ZAOSZCZĘDZIMY CI
NA UBEZPIECZENIU**

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

52 Highland St., Worcester, MA 01609

508 831 0133

www.zawadagroup.com

Pierwsze na Florydzie
polskie biuro detektywistyczne
zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA

RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395

Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com

FL License# A1500303

CZYTAJ
CODZIENNIE
BIAŁY ORZEL 24 ONLINE

www.BialyOrzel24.com

**NAJNIŻSZE CENY BILETÓW
LOTNICZYCH DO POLSKI,
Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!**

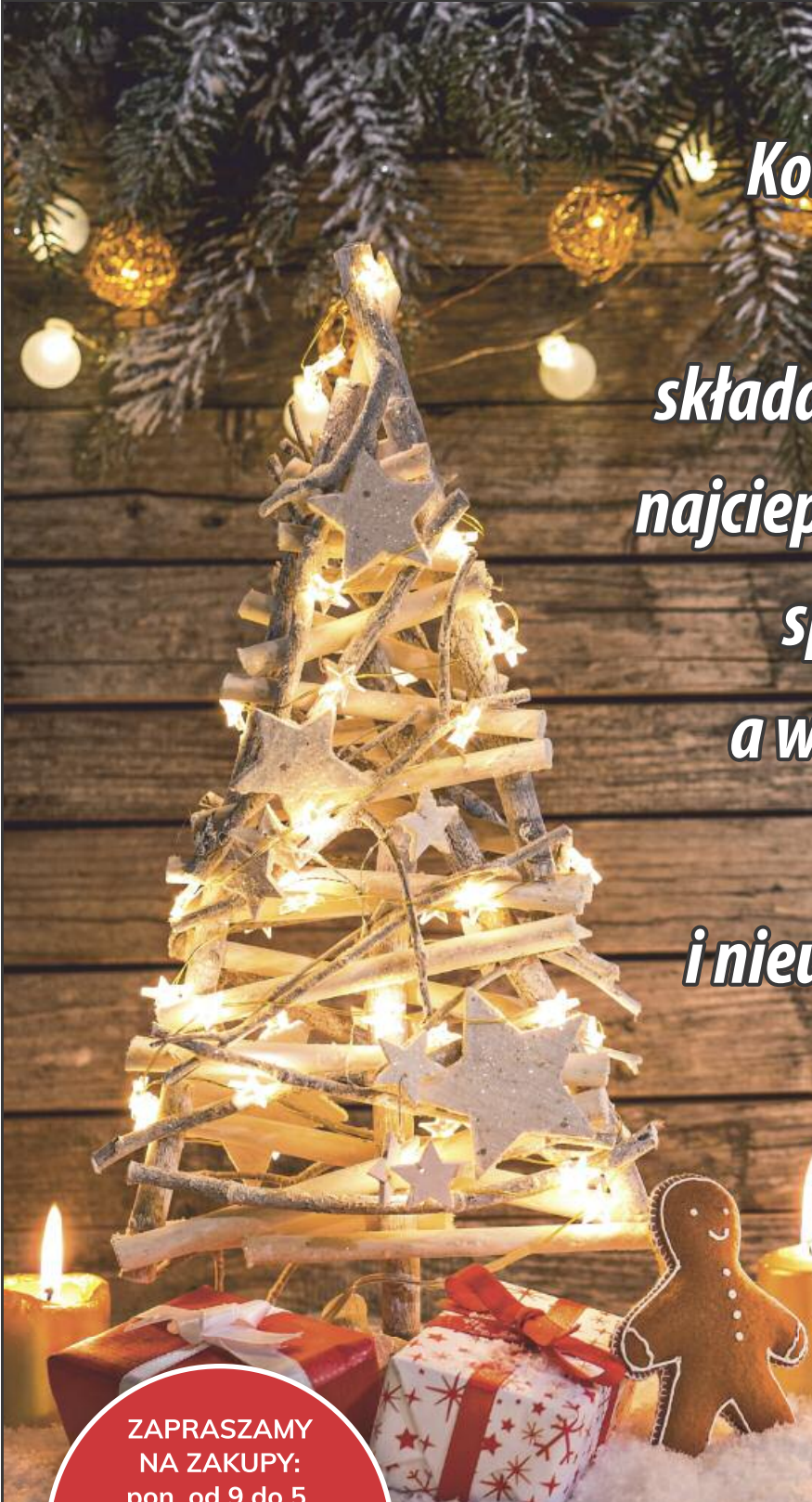
Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise)
na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

WYCIECZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S
TOURS
And Service
www.ziggystours.net

827 Dorchester Ave.,
Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777
Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net

*Korzystając z magicznego czasu
Świąt Bożego Narodzenia,
składamy wszystkim naszym Klientom
najcieplejsze życzenia: zdrowia, radości,
spokoju i spełnienia marzeń,
a w nadchodzącym Nowym Roku
obfitości pięknych chwil
i nieustannego uśmiechu na twarzy.*

*Deli Meats • Kielbasa • Prepared Foods
Baked Goods • Groceries*

ZAPRASZAMY
NA ZAKUPY:
pon. od 9 do 5,
wt.-czw. od 9 do 6,
piątki od 9 do 7,
soboty od 8 do 3,
niedziele
nieczynne

895 Meadow Street • Chicopee, MA 01013
413-594-8768 • www.bernatspolishdeli.com

Merry Christmas

RANDALL'S FARM & GREENHOUSE

Prosto z farmy na Twój stół!

- owoce i warzywa z lokalnych firm
- nasza własna piekarnia i delikatesy
- domowej roboty lody z Elsie's Creamery
- piwo i wino
- wiele innych specjałów spożywczych

631 Center St. Route 21
Mass Pike Exit 7
Ludlow, MA 01056
413-589-7071
www.randalsfarm.net

Otwarte cały rok 7 dni w tygodniu od 7 rano do 8 wieczorem

Saint John Paul II Shrine of Divine Mercy
28 St. Peter Street
Salem, MA 01970

Najmilsi Bracia i Siostry w Chrystusie Panu,

Z okazji Nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia oraz zbliżającego się Nowego Roku, składam Wam najserdeczniejsze życzenia, aby Miłosierny Jezus Chrystus nieustannie rodził się w waszych sercach, niech Was obdarza wewnętrznym pokojem, radością i odwagą życia. Oby każdy z nas, będąc człowiekiem żywej wiary, słowem i czynem mógł wyznać całą osobę: „Jezu, ufam Tobie”.

Życzę błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia, tak bardzo potrzebnego zdrowia i obfitości łask Bożych na każdy dzień. Niech Pan przyjdzie ze swoim pokojem na Święta Bożego Narodzenia i cały Nowy Rok 2026.

**MASS SCHEDULE
ROZKŁAD MSZY ŚWIĘTYCH**

**CHRISTMAS EVE
WIGILIA BOŻEGO NARODZENIA:**
Wednesday, December 24th
4:00 PM Mass in English
12:00 AM (Midnight) Mass in Polish - Pasterka

CHRISTMAS DAY/ BOŻE NARODZENIE:
Thursday, December 25th
10:00 AM - Mass in Polish
12:00 PM - Mass in English

St. Stephen's/ Św. Szczepana
Friday, December 26th
12:10 PM - Mass in Polish
7:00 PM - Mass in Polish

Z Bożym błogosławieństwem

Ks. Jacek Walkiewicz SChr
Rektor Sanktuarium

„Wy wszyscy, którzy szukacie sensu życia, którzy z palącym sercem oczekujecie zbawienia, wyzwolenia i pokoju, wyjdźcie na spotkanie Dziecięcia narodzonego z Maryi:
On jest Bogiem, naszym Zbawicielem, jedynym godnym tego imienia, jedynym Panem.
On narodził się dla nas, pójźmy z pokłonem!”
Św. Jan Paweł II

EUROPA DELI

Twój polski sklep w centrum Chicopee!

Polecamy zwiększony wybór znakomitych wędlin, kiełbas oraz wypieków. Duży asortyment artykułów spożywczych, polska prasa, kosmetyki i upominki. Świąteczne słodczyce, dekoracje oraz mikołaje.

**WSZYSTKIM NASZYM KLIENTOM ORAZ CAŁEJ POLONII
ŻYCZYMY ZDROWYCH I WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!**

**ZAPRASZAMY
NA ŚWIĄTECZNE
ZAKUPY!**

55 Cabot St., Chicopee MA | Tel. 413-594-7644

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Kiedy zamykamy ten numer „Białego Orła”, oczy świata znów zwrócone są na Ukrainę. W nagłówkach wraca pytanie: czy uda się zatrzymać wojnę – i jeśli tak, to jakim kosztem? Każda nowa inicjatywa dyplomatyczna, każde wystąpienie z Waszyngtonu, także to formułowane przez administrację prezydenta Donalda Trumpa, brzmią dla nas nie jak abstrakcyjna „polityka zagraniczna”, ale jak sprawa bardzo konkretna – zadajemy sobie pytanie o przyszły układ sił w Europie i bezpieczeństwa Polski. Pokój może oznaczać oddech dla milionów ludzi, ale „pokój za wszelką cenę” – kosztem terytorium, suwerenności czy prawa Ukrainy do samodzielnych decyzji – szybko stałby się zapowiedzią kolejnych kryzysów, a nie ich końcem.

Dla Polski – i dla nas, Polonii – stawką jest nie tylko to, gdzie przebiegać będzie linia frontu, ale także czy wschodnia flanką NATO pozostanie wiarygodnie chroniona, czy nie dojdzie do „zmęczenia tematem” wśród zachodnich sojuszników, czy nie pojawi się pokusa, by „zamknąć sprawę” kosztem bezpieczeństwa naszej części Europy. Mamy prawo oczekiwać od Stanów Zjednoczonych poważnej rozmowy o konsekwencjach każdego scenariusza – takiego, który zatrzyma rosyjską agresję, ale jednocześnie nie zostawi państw regionu z poczuciem, że ich bezpieczeństwo jest przedmiotem targów. Niestety, fakt, że w tego typu rozmowach negocjacyjnych Polska była i jest pomijana, nie świadczy dobrze o sile politycznej naszego kraju i nie pozwala się ludzi,

że będzie ona priorytetem dla kogokolwiek, kto ma moc decyzyjną.

Jednocześnie wchodzimy w czas, który – niezależnie od polityki – rządzi się inną logiką. Zbliżają się święta. To dobry moment, żeby nie tylko „odfajkować” kolejne punkty na liście obowiązków, lecz świadomie wykorzystać okazję do pokazania dzieciom naszych polskich tradycji. Opowiedzieć, jak wyglądała wigilia w domu dziadków, dlaczego zostawia się puste miejsce przy stole, co to są jasełka i skąd wzięła się pasterka. Jasełka szkolne, spotkania opłatkowe w parafii, świąteczne kiermasze w polskich szkołach sobotnich – to nie są „dodatkowe obowiązki w grafiku”, tylko gotowe okazje, żeby zatrzymać się na chwilę i zbudować coś, co zostanie z dziećmi na długo.

Za dziesięć czy dwadzieścia lat nikt z nas nie będzie pamiętał konkretnej kolejki w supermarkecie ani tego, ile czasu spędziliśmy w korku, jadąc na wigilijne spotkanie. Będziemy pamiętać zapach wigilijnego stołu, głosy bliskich przy kołędach, pierwszą rolę dziecka w jasełkach, rozmowę, na którą wreszcie był czas. Skoro tak – spróbujmy docenić te momenty już teraz, a nie dopiero z perspektywy dwóch dekad.

Tego właśnie, obok zdrowia i spokoju, życzymy Państwu na ten przedświąteczny czas: uważności na to, co najważniejsze, i odwagi, by czasem odłożyć telefon, listę zadań i wieczorne wiadomości, a zamiast tego usiąść do stołu z bliskimi. Reszta – także wielka polityka – i tak prędzej czy później zapuka do naszych drzwi...

PLUS, MINUS

CPSD W AMERYCE

Sto lat działalności Centrali Polskich Szkół Deksztalczących w Ameryce to imponujący bilans: wspieranie sieci polonijnych szkół, pomoc metodyczna dla nauczycieli, egzaminy i konkursy dla tysięcy uczniów. To inwestycja w przyszłość całej Polonii, bo dzięki temu kolejne pokolenia zachowują język, kulturę i żywą więź z Polską.

DONALD TRUMP

Ingerencja prezydenta USA w konflikt w Wenezueli zaostriżyła sytuację – jakby mało było już kryzysów i napięć na świecie. Co więcej, jest to wbrew jego własnym hasłom, że Ameryka ma „zająć się sobą” i skupić się na problemach wewnętrznych, zamiast otwierać kolejny front w polityce zagranicznej.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

P.O. Box 52057, Boston, MA 02205

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Managing Partner & Director of Sales

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Managing Partner & Editor-in-Chief

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Director of Operations & Associate Editor:

Joanna Szybiak – joanna.szybiak@whiteeaglenews.com

Reporters:

Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Głowacka, Tomasz Ryzner, Marcin Żurawicz

Contributors:

Robert Rothstein, Tomasz Moczeniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

Editorial Assistant & HR Manager: Alicja Dębek

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics:

Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski, Dorota Strzelecka

Advertising: Michał Chęćmiński

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. **Polonia i Polacy za Granicą 2023** ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Projekt „Polska platforma medialna USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Uwaga: jest dostępna na stronie Centrali Polskich Szkół Deksztalczących w Ameryce. Uprzejmie prosimy o informację o zmianach w treści publikacji. Uprzejmie prosimy o informację o zmianach w treści publikacji. Uprzejmie prosimy o informację o zmianach w treści publikacji.

KURSY WALUT:

1 USD = 3.64 PLN | 1 PLN = 0.27 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

**PROFESJONALNA I RZETELNA
OBSŁUGA TRANSAKCJI****Sprzedaż ★ Kupno ★ Wynajem****NA SPRZEDAŻ**Westwood - piękny i odnowiony dom w stylu ranch
• 2,286 sqft • 4 sypialnie • 2.5 łazienki • 1.9 acre**Ania Karam**

Realtor®

 (781) 708-2934 Ania.Karam@NEMoves.com**DSA** DANE SHULMAN ASSOCIATES, LLC
ATTORNEYS AT LAW**ODZYSKAJ
ODSZKODOWANIE,
NA KTÓRE
ZASŁUGUJESZ!**Od **ponad 60 lat** walczymy o prawa poszkodowanych,
odzyskując **setki milionów dolarów** dla naszych klientów.

Dane Shulman Associates, LLC specjalizuje się w sprawach dotyczących:

- Wypadków samochodowych i innych
- Potknięć i upadków
- Odszkodowań za obrażenia ciała

 Skontaktuj się z nami już dziś: **617-298-2500**Chcesz rozmawiać po polsku, zadzwoń: **617-313-1808**Dowiedz się więcej: www.daneshulmanlaw.com 1629 Blue Hill Avenue, Mattapan Square, Boston, MA 02126*Edith Paley*
REALTOR

Jesteś zainteresowany kupnem lub sprzedażą domu? Jeśli tak, będziesz potrzebować doświadczonego agenta u swojego boku.

WILLIAM RAVEIS

Edyta Paley EDITH.PALEY@GMAIL.COM 508.344.2626 EDITHYOURREALTOR.COM

Karol Nawrocki odbył pierwszą zagraniczną wizytę

Prezydent w Czechach

Czechy są dla nas bardzo ważnym partnerem; łączy nas przeszłość, teraźniejszość i przyszłość – mówił w Pradze Karol Nawrocki, który złożył oficjalną wizytę w Republice Czeskiej. Na miejscu prezydent RP spotkał się m.in. z Petrem Pavlem, prezydentem Czech.

Podczas konferencji prasowej z prezydentem Czech polski przywódca mówił m.in. o kwestiach bezpieczeństwa, relacjach dwustronnych i współpracy gospodarczej.

Prezydent ocenił, że Grupa Wyszehradzka czy Inicjatywa Trójmorza mają przed sobą bardzo udaną przyszłość. Jak podkreślił, przewiduje się, że do 2030 roku PKB naszego regionu – współpracującego w ramach Inicjatywy Trójmorza, której Czechy są częścią – wzrośnie o 35%.

– Polska i Czechy, są liderem w Unii Europejskiej na polu uniezależnienia się od rosyjskiego gazu, a więc budowania także naszej suwerenności i niepodległości energetycznej, co jest bardzo ważne – wskazał polski przywódca.

Odnosząc się do sytuacji Ukrainy, Karol Nawrocki wskazał, że „w in-

Karol Nawrocki i Petr Pavel omawiali m.in. kwestie współpracy gospodarczej i aktualną sytuację na Ukrainie

teresie państw europejskich, także Polski, jest dążenie do stałego pokoju, a nie takiego pokoju, który da możliwość Federacji Rosyjskiej do zmobilizowania swoich aktywów i do doprowadzenia do kolejnej wojny w kolejnych latach czy w kolejnych dekadach”. – Patrząc na Federację Rosyjską jak na państwo, które nie dotrzymuje umów, a więc to jest zagrożeniem dla każdego potencjal-

nego pokoju, który zostałby podpisany – ocenił.

Prezydentowi RP towarzyszyła małżonka Marta Nawrocka. Pierwsza Dama złożyła wizytę w Szkole Polskiej im. św. Jadwigi przy Ambasadzie RP w Pradze. Wcześniej, wraz z małżonką prezydenta Czech – Evą Pavlovą, odwiedziła Katedrę św. Wita oraz Stary Pałac Królewski na Hradczanach.

Powstanie Centrum Technologicznego ESA w Polsce

Pół miliarda na kosmos

Podczas dwudniowej Rady Ministerialnej Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), która odbyła się w Bremie, Polska zadeklarowała, że przeznaczy blisko 550 milionów euro na programy opcjonalne ESA na lata 2026-2028.

Przedstawiciele państw członkowskich ESA omówili w Niemczech najważniejsze kierunki rozwoju europejskiej polityki kosmicznej. Polska delegacja aktywnie uczestniczyła w obradach.

– Polska podwoiła składkę w technologiczne programy opcjonalne oraz podpisała list intencji dotyczący utworzenia Centrum Technologicznego

ESA w Polsce. W ten sposób stajemy się strategicznym partnerem w ESA i wzmacniamy pozycję lidera technologicznego w Europie środkowo-wschodniej – mówił obecny na miejscu Andrzej Domański, minister finansów i gospodarki.

Polska składka w wysokości blisko 550 milionów euro na lata 2026-2028 dotyczy programów opcjonalnych ESA w zakresie obserwacji Ziemi, bezpiecznej łączności, transportu kosmicznego, serwisowania na orbicie, bezpieczeństwa kosmicznego, eksploracji robotycznej oraz rozwoju technologii i aparatury dla przyszłych misji. Subskrybowane przez Polskę programy ESA tworzą nowe możliwości dla firm i

instytutów badawczych, które dostarczają technologie i usługi o rosnącej złożoności. To inwestycje w kompetencje, bezpieczeństwo państwa i rozwój nowoczesnej gospodarki.

W Bremie potwierdzono zaangażowanie Polski w program European Resilience from Space, mający na celu wzmacnianie bezpieczeństwa i odporności Europy, stanowiący ważną część szerszego pakietu programów ESA, które Polska zdecydowała się wesprzeć.

Nasz kraj zwiększył w ostatnich trzech latach składkę do ESA dziesięciokrotnie, co odzwierciedla zaufanie do Agencji oraz przekonanie o znaczeniu realizowanych przez nią projektów.

Krzysztof Gawkowski rozmawiał w Niemczech o cyberbezpieczeństwie i zwalczaniu dezinformacji

Konsultacje cyfrowe

Krzysztof Gawkowski, minister cyfryzacji, uczestniczył w polsko-niemieckich konsultacjach cyfrowych w Berlinie. Rozmowy dotyczyły współpracy w obszarze cyfryzacji, wymiany gospodarczej, sztucznej inteligencji oraz bezpieczeństwa.

Omówiono działania na rzecz wzmocnienia europejskiej suwerenności cyfrowej i rozwoju projektów technologicznych. Wizyta obejmowała też udział w konferencji „Polsko-Niemieckie Rynki Przyszłości” oraz współprowadzenie obrad okrągłego stołu poświęconego rozwojowi AI.

– Mierzymy się z podobnymi wyzwaniami, takimi jak konieczność zagwarantowania przestrzegania praw cyfrowych czy potrzeba budowy nowoczesnych systemów teleinformatycznych dla administracji publicznej. Po obu stronach Odry powstają wartościowe rozwiązania cyfrowe, naturalnym jest, że możemy się od siebie wiele nauczyć i szukać synergii – powiedział Krzysztof Gawkowski.

W trakcie wizyty odbyło się spotkanie z Karstenem Wilbergerem, niemieckim ministrem cyfryzacji i modernizacji państwa, oraz przedstawicielami niemieckiej administracji odpowiedzialnymi za rozwój gospodarki cyfrowej, dane i sztuczną inteligencję.

Rozmowy dotyczyły wspólnych projektów w ramach europejskiej polityki cyfrowej, współpracy polskich firm z niemieckimi i francuskimi przy tworzeniu rozwiązań chmurowych, bazodanowych i AI, wyzwań w cyberbezpieczeństwie i zwalczaniu dezinformacji z Rosji i Białorusi.

Wicepremier wziął również udział w ceremonii wyróżnienia najprężniej rozwijających się polskich przedsiębiorstw działających na rynku niemieckim, zorganizowanej przez polską ambasadę w Berlinie. Tytułem „Polskiej firmy w Niemczech 2025” uhonorowano CloudFerro, dostawcę rozwiązań chmurowych dla biznesu.

– Możemy się od siebie wiele nauczyć i szukać synergii – mówił w Berlinie Krzysztof Gawkowski

Ministra klimatu i środowiska Paulina Hennig-Kloska rozmawiała w Norwegii o dekarbonizacji

Przełomowe technologie

WNorwegii przebywała delegacja pod przewodnictwem Pauliny Hennig-Kloski, ministry klimatu i środowiska. Spotkała się m.in. z przedstawicielami podmiotów, które wdrażają przełomowe technologie CCUS.

Norwegia jest liderem rozwiązań w dziedzinie wychwytywania i magazynowania dwutlenku węgla. Polska pracuje nad zmianami prawa, które mają pomóc w realizacji takich inwestycji i wraz z przedsiębiorcami przygotowuje się do tego, szukając doświadczeń m.in. w Norwegii.

– Z moim odpowiednikiem w norweskim rządzie oraz ministrem energii rozmawialiśmy między innymi o technologiach wychwytywania i magazynowania CO₂, bo Norwegia jest liderem tych innowacyjnych rozwiązań. Pod wieloma względami możemy zazdrościć Norwegom – zaznaczyła polska ministra.

Minister klimatu i środowiska Norwegii Andreas Bjelland Eriksen opowiadał o budowaniu poparcia społecznego w Norwegii dla nowych technologii, w tym CCUS, podkreś-

Częścią agendy polskiej delegacji były wizyty w miejscach ważnych dla technologii wychwytywania i magazynowania CO₂

lając konieczność szybkich działań w obszarze transformacji. Minister wyraził także zrozumienie dla polskiego podejścia do unijnej polityki klimatycznej.

Z kolei na spotkaniu z ministrem energii Norwegii Terje Aaslandem poza CCUS rozmawiano o inwestycjach w morskie farmy wiatrowe oraz polskich i norweskich wysiłkach w celu dekarbonizacji. Pau-

lina Hennig-Kloska zaznaczyła, że polskie firmy mogą wnieść ważny wkład w transformację energetyczną i ochronę środowiska Norwegii.

Norwegia jest coraz bliższym partnerem Polski w procesie zielonej transformacji, co potwierdziło polsko-norweskie porozumienie o współpracy podpisane 21 maja w Warszawie przez Hennig-Kloskę oraz Aaslanda.

Delegacja Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Uzbekistanie

Współpraca w rolnictwie

Eliminacja barier w handlu, wzmoczenie współpracy gospodarczej oraz wsparcie polskich eksporterów branży rolno-spożywczej to główne tematy, które Stefan Krajewski, minister rolnictwa i rozwoju wsi, poruszył podczas wizyty w Uzbekistanie.

Głównym punktem wizyty w Taszkencie był udział delegacji MRiRW w inauguracyjnym posiedzeniu polsko-uzbeckańskiej grupy roboczej ds. współpracy w dziedzinie rolnictwa. Rozmowy koncentrowały się na wsparciu współpracy handlowej artykułami rolno-spożywczymi. Spotkaniu przewodniczyli minister Stefan Krajewski oraz minister rolnictwa Uzbekistanu Ibrokhim Abdurakhmonov.

Pierwsze posiedzenie grupy przyniosło konkretne decyzje dotyczące eliminacji barier eksportowych dla polskich producentów. Uzgodniono m.in. termin inspekcji polskich zakładów sektora drobiarskiego i rybnego w 2026 roku. Strona uzbeckańska potwierdziła, że do końca br. przekaże raport ze zrealizowanego we wrześniu 2025 r. uzbeckańskiego audytu podmiotów sektora mięsa wołowego.

Równolegle z wizytą Stefana Krajewskiego w Taszkencie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa zorganizował misję handlową do Uzbekistanu, w której wzięło udział 9 firm branży rolno-spożywczej reprezentujących sektor mięsny, owocowy, cukierniczy.

Azja Centralna pozostaje jednym z najbardziej perspektywicznych kierunków dywersyfikacji rynków zbytu dla polskich producentów rolnych. Wg danych za okres I-VIII 2025 r. wartość eksportu artykułów rolno-spożywczych do Uzbekistanu wyniosła w 2024 roku 34.1 mln euro.

Rosja zamyka polską placówkę dyplomatyczną w Irkucku

Zniknie konsulat na Syberii

Ministerstwo spraw zagranicznych Rosji wezwało na rozmowę polskiego ambasadora Krzysztofa Krajewskiego i poinformowało o zamknięciu 30 grudnia Konsulatu Generalnego RP w Irkucku. Zadania placówki przejmie wydział konsularny w Moskwie.

„27 listopada do MSZ Rosji został wezwany polski ambasador Krzysztof Krajewski, któremu wręczona została nota z powiadomieniem, że

w odpowiedzi na działania polskich władz, które od 23 grudnia wycofują zgodę na funkcjonowanie Konsulatu Generalnego Federacji Rosyjskiej w Gdańsku, strona rosyjska podjęła decyzję o wycofaniu zgody na funkcjonowanie Konsulatu Generalnego RP w Irkucku” – napisano w komunikacie rosyjskiego resortu spraw zagranicznych.

Rzecznik MSZ Maciej Wewiór powiedział w rozmowie z PAP, że zamknięcie przez Rosję Konsulatu Generalnego RP w Irkucku jest kro-

kiem, którego strona polska się spodziewała. Przekazał, że zadania tej placówki przejmie od nowego roku polski wydział konsularny w Moskwie.

19 listopada szef MSZ Radosław Sikorski poinformował, że podjął decyzję o wycofaniu zgody na funkcjonowanie rosyjskiego konsulatu w Gdańsku w odpowiedzi na rosyjskie akty dywersji, wymierzone w linie kolejowe w Polsce 15 i 16 listopada. – Nie planujemy zerwania stosunków dyplomatycznych (z Rosją),

tak jak nie zrywają ich inne kraje, na których terytorium doszło do aktów dywersji czy terroryzmu – powiedział wówczas Sikorski.

Również 19 listopada rzeczniczka rosyjskiego MSZ Maria Zacharowa, cytowana przez agencję Reutersa, zapowiedziała, że Rosja w odpowiedzi na zamknięcie konsulatu w Gdańsku ograniczy liczbę pracowników służb dyplomatycznych i konsularnych Polski w Rosji.

Dworzec Warszawa Zachodnia w nowej odsłonie

Udogodnienia dla pasażerów PKP

Zakończyła się przebudowa dworca PKP Warszawa Zachodnia. Na koniec oddano do użytku nowe przejście podziemne, łączące perony z miastem. Inwestycja otrzymała dofinansowanie z Funduszy Europejskich w wysokości ponad 1,5 mld zł.

– Nie byłoby tego wszystkiego, gdyby nie nasza strategiczna decyzja o przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Prawie miliard złotych przeznaczyliśmy na drugą fazę projektu – tramwaju na Wilanów, którego elementem jest podziemny przystanek przy dworcu – powiedziała Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, ministra funduszy i polityki regionalnej.

W ramach inwestycji przebudowano budynek dworca, przejście podziemne, kładkę dla pieszych i urządzenia sterowania ruchem kolejowym. Powstały windy oraz liczne schody ruchome. Zmodernizowano instalacje sanitarne i kanalizacyjne, zbudowano nowe zadanie nad peronami i wymieniono nawierzchnię torowisk.

Stacja Warszawa Zachodnia posiada dwa budynki dworcowe: dotychczas

Dworzec PKP Warszawa Zachodnia został gruntownie przebudowany i zmodernizowany

sowy, podziemny od strony dzielnicy Ochota/Al. Jerozolimskie oraz nowy budynek od strony dzielnicy Wola/ul. Tunelowa. Oba obiekty są powiązane wielofunkcyjnym przejściem podziemnym.

W ramach inwestycji zachowano i wyremontowano charakterystyczny w swoim kształcie budynek nastawni kolejowej tzw. „grzybek”. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków. We

współpracy z Miastem Stołecznym Warszawa przewidziano budowę przystanku tramwajowego oraz konstrukcji pod przyszły tunel tramwajowy.

Modernizacja dworca była jednym z zadań projektu „Prace na linii średnicowej w Warszawie na odcinku Warszawa Wschodnia – Warszawa Zachodnia, etap I”.

 TOM

Zaostrzenie kar dla piratów drogowych

Prezydent Karol Nawrocki podpisał ustawę w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ma ona pomóc w walce z niebezpiecznymi i pijanymi kierowcami oraz nielegalnymi wyścigami i rajdami samochodowymi na publicznych drogach.

Kierowcy, którzy jadą jak szaleni i świadomie stwarzają zagrożenie dla życia innych, muszą się liczyć z karą więzienia. Gdy nie będzie można orzec przepadek auta za jazdę pod wpływem alkoholu, sąd będzie mógł zasądzić od 5 do nawet 500 tysięcy złotych nawiązki.

Zgodnie z ustawą, jeśli kierowca będzie mieć od 0.5 do 1.5 promila alkoholu we krwi lub jest objęty zakazem prowadzenia pojazdów, sąd będzie mógł zdecydować o przepadku pojazdu. Gdy stężenie alkoholu przekracza 1.5 promila, sąd będzie miał obowiązek orzec przepadek z wyjątkiem uzasadnionych szczególnych okoliczności.

Ustawa znacznie zaostrza odpowiedzialność osób tamujących lub utrudniających ruch na drodze publicznej. Dotychczasowa grzywna (do 500 zł) została zastąpiona karą ograniczenia wolności albo grzywną do 5 tys. zł. Oznacza to dziesięciokrotne podwyższenie górnej granicy sankcji.

Nowe prawo zakłada także odebranie prawa jazdy za przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 50 km na godzinę na drodze jednojezdniowej dwukierunkowej poza obszarem zabudowanym.

Za przekroczenie prędkości o połowę wyższej od dozwolonej na autostradzie lub drodze ekspresowej i świadome stworzenie zagrożenia dla innych będzie można dostać od trzech miesięcy do pięciu lat więzienia. Taka sama kara będzie grozić za organizację lub udział w nielegalnych wyścigach.

Co do zasady nowe przepisy zaczną obowiązywać po trzech miesiącach od publikacji w Dzienniku Ustaw.

 TOM

W Warszawie obradowały reżyserki, scenarzystki, producentki, montażystki i nie tylko

I Kongres Kobiet Filmu

„Cisza na planie? Głos kobiet w kinie” było hasłem I Kongresu Kobiet Filmu, poświęconemu roli i sytuacji kobiet w polskiej branży filmowej. Wydarzenie zorganizował Polski Instytut Sztuki Filmowej we współpracy z ruchem Kobiet Filmu.

Kongres odbył się w Kinie Atlantic i w Kinomuzeum Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, a w obradach uczestniczyły m.in. Marta Cienkowska, ministra kultury i dzie-

dzictwa narodowego, Kamila Dorbach, dyrektorka Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Renata Czarnkowska-Listoś, pomysłodawczyni ruchu Kobiety Filmu, oraz Joanna Mytkowska, dyrektorka Muzeum Sztuki Nowoczesnej.

– Mówiąc o „kinie kobiet”, myślimy o reżyserkach, scenarzystkach, producentkach, montażystkach, operatorkach, krytyczkach, dyrektorkach festiwali – kobietach, które wciąż muszą zdobywać swoją przestrzeń, ale już nigdy nie dadzą jej sobie odebrać. Kultura nie

jest pełna, jeśli nie oferuje równych szans twórcom i twórczyniom, niezależnie od płci, wieku, miejsca pochodzenia czy sytuacji życiowej – mówiła Marta Cienkowska, ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

– Nasza polityka kulturalna powinna odpowiadać rzeczywistym potrzebom sektora, zapewniać równe szanse, bezpieczeństwo i godne warunki dla twórców i twórczyń. Musimy reagować na zjawiska takie jak: mobbing, molestowanie i zastraszanie, które zbyt długo po-

zostawały w milczeniu. Dlatego realizujemy cykl warsztatów „Równość w filmie”, obejmujących szkolenia antydyskryminacyjne i antymobbingowe w pięciu miastach: Wrocławiu, Krakowie, Katowicach, Gdyni i Łodzi – dodała.

Kongres powstał jako odpowiedź na wieloletnią „ciszę” dotyczącą doświadczeń kobiet pracujących w sektorze audiowizualnym. Jego hasło – „Cisza na planie? Głos kobiet w kinie” – podkreśla zarówno historyczne przemilczenie, jak i potrzebę realnej zmiany. TOM

Modernizacja w Policji, Straży Granicznej i Straży Pożarnej

Miliardy na służby mundurowe

Sejm jednogłośnie uchwalił ustawę wprowadzającą Program Modernizacji Służb Mundurowych na lata 2026-2029. Łączny budżet programu to rekordowe 13 mld zł. Teraz ustawą zajmie się Senat.

W ramach Programu przewidziano ponad 7.3 mld zł dla Policji, ponad 2.8 mld zł dla Straży Granicznej, ponad 2.4 mld zł dla Państwowej Straży Pożarnej oraz ok. 500 mln zł dla Służby Ochrony Państwa.

– Jak najwięcej środków trafi na wyposażenie sprzętowe, infrastrukturę, z której korzystają nasi funkcjonariusze – mówił Marcin Kierwiński, minister spraw wewnętrznych, który w Mińsku Mazowieckim prezentował założenia programu. – Istotne są też kwestie bytowe, również poruszane przy okazji programu. Proszę pamiętać, że rząd premiera Donalda Tuska wprowadził 20-procentowe podwyżki finansowe dla funkcjonariuszy służb – zaznaczył minister.

Dzięki środkom z programu powstanie nowa infrastruktura, a stare obiekty zostaną odnowione, m.in. 150 komend policji i 151 strażnic Państwowej Straży Pożarnej. Funkcjonariusze otrzymają nowoczesną broń i sprzęt, w tym drony.

Minister Kierwiński (z lewej) przedstawił założenia Programu Modernizacji Służb Mundurowych

Zostaną zakupione nowoczesne pojazdy: ponad 2 tysiące pojazdów dla policji, wozy ratowniczo-gaśnicze dla PSP, samochody i dwa śmigłowce dla straży granicznej. Modernizacji ulegną systemy łączności i informatyczne.

Marcin Kierwiński poinformował w Mińsku Mazowieckim, że na Mazowszu powstaną ponad 30 inwestycji dedyko-

wanych policji, w tym nowa siedziba Zarządu Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Radomiu.

W Warszawie planowana jest modernizacja budynku Centrum Wsparcia Technicznego Centralnego Węzła Teleinformatycznego, który służy internetowej wymianie danych, usprawniającej działania straży granicznej.

Polska kupi okręty podwodne

Rząd Polski zdecydował o zakupie trzech okrętów podwodnych od Szwecji. Pierwsza jednostka powinna znaleźć się na stanie Marynarki Wojennej RP w 2030 roku. Wartość całego kontraktu wynosi kilkanaście miliardów złotych.

– To jest wielki dzień dla bezpieczeństwa państwa polskiego, to jest wielki dzień dla Marynarki Wojennej RP. Finalizujemy obietnicę, spełniamy to, o czym mówiliśmy. Polska pozyska trzy okręty podwodne w programie ORKA – powiedział podczas konferencji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów prasowej wicepremier Władysław Kosiniak-Kamysz.

Szef MON poinformował, że szwedzkie okręty typu A26 Blekinge są najlepiej dostosowane do działań na Bałtyku. Podkreślił, że oferta wiąże się z dodatkowymi inwestycjami w polski przemysł – chodzi m.in. o wyposażenie polskich stoczní w kompetencje do serwisowania okrętów, a także ze zobowiązaniem Szwecji do zakupów polskiego uzbrojenia.

– Zanim okręty będą mogły wejść do służby w Marynarce Wojennej RP, do tego czasu chcemy, żeby nasi marynarze już się uczyli operować na nowszej jednostce, niż ta, którą posiadamy, aby ten „Gap filler” posłużył, czyli okręt wypełniający lukę pomiędzy podpisaniem umowy a dostarczeniem do polskiej Marynarki Wojennej nowych okrętów – żeby służył jako okręt szkoleniowy – mówił Kosiniak-Kamysz.

– Bliskość Szwecji i obecność NATO to jest też korzystanie z infrastruktury szwedzkiej w eksploatacji okrętów podwodnych i innych rodzajów sprzętu wojskowego. Wspólne ćwiczenia, podnoszenie kwalifikacji, gwarancje bezpieczeństwa – zaznaczył wiceprezes Rady Ministrów.

Kolejnym etapem w pozyskaniu okrętów podwodnych jest podpisanie umowy rządowej pomiędzy Polską a Szwecją.

Wawel zaprasza do zbrojowni

Zamek Królewski na Wawelu, po gruntownym remoncie i nowej aranżacji, otworzył zbrojownię – jedną z najcenniejszych kolekcji militariów w Polsce. Zbiory broni i uzbrojenia prezentowane są w szerokim kontekście kulturowym i cywilizacyjnym.

W uroczystym otwarciu ekspozycji „Zbrojownia – nowa odsłona” wziął udział Sławomir Rogowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który odczytał list Marty Cienkowskiej. Tydzień wcześniej ministra kultury i dziedzictwa narodowego zwiedziła zbrojownię.

„Jedną z najbardziej rozpoznawalnych ekspozycji Wawelu została poszerzona o dzieła dotąd niepokazywane, o obiekty wydobyte po wielu dekadach, a także o nabytki ostatnich lat, starannie gromadzone z myślą o tej właśnie ekspozycji” – napisała w liście Marta Cienkowska.

W sieni otwierającej ekspozycję prezentowana jest broń drzewcowa, tj. halabardy, giewie i partyzany. W pomieszczeniu w gotyckiej Wieży Duńskiej z przełomu XIV i XV wieku zgromadzono eksponaty, które reprezentują epokę rozkwitu rycerstwa, czyli późnego średniowiecza i wczesnej nowożytności. Bardzo

licznie reprezentowane są miecze. W kolejnej sali zebrane zostały eksponaty reprezentujące wojska Rzeczypospolitej od schyłku XVI do końca XVIII wieku. Na uwagę zasługuje zespół oręża husarskiego, należący do najświetniejszej polskiej formacji kawaleryjskiej.

Ostatnia sala na parterze została poświęcona ręcznej broni palnej oraz miotającej o charakterze kolekcjonerskim, myśliwskim i sportowym. Zobaczyć tu można inkrustowane kością, zdobione trawieniem i rytowaniem strzelby, arkebuz, petrynały i pistolety (XVI w. – początek XIX w.).

 W OBIEKTYWIE
↓ CHICAGO, IL – 7 listopada

W obchodach 107. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w konsulacie generalnym RP w Chicago uczestniczyło ponad 200 osób – przedstawicieli środowisk polonijnych i władz miasta, a także... bohaterki Miś Wojtek!

↓ WILMETTE, IL – 9 listopada

Zespół Pieśni i Tańca WICI wystąpił na scenie McGrath Family Performing Arts Center z koncertem „Dwie ojczyzny: między domem a tęsknotą”, prezentując zarówno polskie tańce ludowe, jak i tradycyjny amerykański dogging.

↓ CHICAGO, IL – 11 listopada

Z okazji Święta Niepodległości w Muzeum Polskim w Ameryce odbyła się akademii patriotyczna przygotowana przez ZHP – Okręg Chicago, w której wzięli udział przedstawiciele władz muzeum i lokalnych organizacji.

↓ MANHATTAN, NY – 15 listopada

Polską Szkołę Dokształcającą im. o. Augustyna Kordeckiego odwiedziła piosenka, autorka licznych książek dla dzieci i młodzieży Barbara Kosmowska. Było to jedno z całej serii spotkań autorskich zorganizowanych przez CPSPD.

↓ CHAPEL HILL, NC – 17 listopada

Maria Markowska reprezentowała Ambasadę RP w USA podczas Krasno Global Policy Forum, które odbyło się na Uniwersytecie Karoliny Północnej i zgromadziło ekspertów z zakresu bezpieczeństwa i polityki międzynarodowej.

↓ GREENPOINT, NY – 19 listopada

W Instytucie Piłsudskiego gościli przedstawiciele UMCSw Lublinie na czele z prorektorem prof. Arkadiuszem Berezą i prof. Dorotą Kołodyńską. Na zdj. z prezes Instytutu dr Iwona Korgą (w środku).

↓ HICKORY HILLS, IL – 22 listopada

Zespół Góralski Ślebodni w USA obchodzi 30-lecie istnienia. Z tej okazji odbył się jubileuszowy bankiet, podczas którego świętowano trzy dekady podtrzymywania przez zespół podhalańskiej tradycji w Ameryce.

↓ NEWTON, MA – 22 listopada

Chór parafialny pod dyktando organistki Marty Saletnik reprezentował polską parafię Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie podczas zorganizowanego w archidiecezji bostońskiej wydarzenia poświęconego służbie muzycznej.

↓ WASZYNGTON, DC – 23 listopada

Drużyna „European Diplomats”, której kapitanem był polski dyplomata Konrad Zieliński z Ambasady RP w Waszyngtonie, wygrała rywalizację o puchar Ambasadora Litwy. W zawodach w koszykówce wzięło udział 9 drużyn z USA.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

20 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU**Agata Bulanda PA** preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public – Apostille

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIĘ
PO POLSKU
SL 3123922**AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII****THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA**

654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901

TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US

WWW.CZESTOCHOWA.US

Infinity ∞ **Zainwestuj w wysoki poziom.**

W sercu Krakowa, przy Placu Inwalidów 8, powstało **8 unikalnych apartamentów** w zabytkowej Kamienicy Będzikiewicza – jednej z najbardziej okazałych krakowskich kamienic dwudziestolecia międzywojennego.

Nowoczesny komfort, przestronne wnętrza (**25-90m²**), klimatyzacja, winda, kontrola dostępu i zachwycający widok na panoramę miasta. Apartamenty gotowe do odbioru z możliwością wykończenia.

Prestiżowa lokalizacja z łatwym dostępem do edukacji, kultury i rozrywki. Park Krakowski tuż obok. Idealna inwestycja – pod wynajem długoterminowy lub krótkoterminowy.

Zapraszamy do kontaktu! Zapytaj o ofertę już dziś

Biuro Sprzedaży Mieszkań „Infinity”
e-mail: biuro@placinwalidow.pltel. +48 538 553 564
www.infinitykrakow.pl**Polonez**

Paczki do Polski

*Wyślij
taniej i szybciej
na święta!***Terminy wysyłek
paczek z naszego
magazynu na święta:**

	Morska Standardowa do innych krajów Europy	3 LISTOPADA
	Morska Ekspresowa do Polski	10 LISTOPADA
	Lotnicza Standardowa do innych krajów Europy	1 GRUDNIA
	Lotnicza Standardowa do Polski	11 GRUDNIA
	Lotnicza Ekspresowa do Polski	15 GRUDNIA

UWAGA: Paczki muszą być dostarczone do naszego magazynu w Port Reading, NJ przed podanymi powyżej datami. Zapytaj u swojego agenta Poloneza o terminy odbioru paczek, aby upewnić się, że Twoja przesyłka trafi do naszego magazynu na czas. Polonez nie odpowiada za opóźnienia w dostarczeniu paczek powstałe z przyczyn od nas niezależnych.

Znajdź punkt
Poloneza
w twojej okolicy:☎ 908-862-1700
🌐 polonez.express

Szopki stworzone podczas zajęć w Centrum Jana Pawła II w Bostonie wezmą udział w Międzynarodowym Konkursie Szopek Krakowskich w Nowym Jorku

Warsztaty szopkarskie

 Sylwia Wadach-Kloczkowska

Warsztaty plastyczne to nie tylko czas tworzenia sztuki, ale także okazja do rozwijania wyobraźni, kreatywności i umiejętności manualnych.

Na początku listopada w Centrum Jana Pawła II w Bostonie odbyły się po raz pierwszy warsztaty szopkarskie, które zostały prowadzone przez Annę Leliwę Win – lokalną artystkę, konserwatorkę zabytków, absolwentkę Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, ilustratorkę książek dla dzieci w Polsce i w Stanach Zjednoczonych – oraz Sylwię Wadach-

Kloczkowską, reprezentującą Fundację Nowodworskiego w Nowym Jorku, nauczycielkę ze Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie.

Warsztaty plastyczne pozwoliły uczestnikom odkryć nowe talenty, nawiązać znajomości oraz przygotować unikalne prace – zarówno dwuwymiarowe, jak i trójwymiarowe – które wezmą udział w Międzynarodowym Konkursie Szopek Krakowskich w Nowym Jorku. Konkurs ten organizowany jest corocznie przez Fundację Nowodworskiego, której założycielem i prezesem jest Jerzy Leś-

Warsztaty poprowadziły Anna Leliwa – Win i Sylwia Wadach-Kloczkowska

Efektom warsztatów było 13 prac plastycznych, które wezmą udział w Międzynarodowym Konkursie Szopek Krakowskich w Nowym Jorku

niak, absolwent Liceum Bartłomieja Nowodworskiego w Krakowie, architekt z wykształcenia i zamiłowania.

Celem Konkursu Szopek Krakowskich jest podtrzymanie wśród Polonii pięknej, wielowiekowej tradycji budowania szopek, wywodzącej się z Krakowa. W 2018 roku tradycja ta została wpisana przez UNESCO na listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości.

Warsztaty były idealnym miejscem do eksperymentowania i podejmowania nowych wyzwań. Nawet osoby, które nigdy wcześniej nie miały styczności z daną techniką czy narzędziem, pod okiem

doświadczonych instruktorów odkrywały w sobie nowe zdolności. Wspólne działania przyniosły uczestnikom nie tylko nowe umiejętności, lecz także wzmocniły więzi społeczne. Sukcesem tych pierwszych warsztatów szopkarskich w Bostonie okazało się 13 pięknych prac plastycznych, które zostały przewiezione do Nowego Jorku, aby wziąć udział w konkursie.

Warsztaty – zarówno w tradycyjnej, jak i nowoczesnej formie – zapewniły uczestnikom niezapomniane doświadczenie.

 SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet!
Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

52 Highland St., Worcester,
MA 01609

 508 831 0133

www.zawadagroup.com

Szef polskiej ambasady w Waszyngtonie Bogdan Klich na Harvardzie i MIT

Wizyta w Massachusetts

 Ambasada RP

Chargé de Affairs ambasady RP w USA Bogdan Klich odwiedził w listopadzie Massachusetts. Głównym celem wizyty było zacieśnianie polsko-amerykańskiej współpracy akademickiej oraz kontaktów z lokalną Polonią.

Podczas pobytu na Harvard University Klich podpisał porozumienie z Weatherhead Center for International Affairs, które rozszerza możliwości udziału polskich dyplomatów w prestiżowym Weatherhead Scholars Program jako tzw. „vi-

siting researchers” i „fellows”. Umowa otwiera drogę do częstszej obecności polskich specjalistów w jednym z najważniejszych ośrodków badań nad sprawami międzynarodowymi. Na Harvardzie Bogdan Klich wystąpił również w Belfer Center for Science & International Security, gdzie przedstawił polską wizję bezpieczeństwa europejskiego oraz wyzwania stojące przed NATO i Unią Europejską.

Kolejnym punktem wizyty była uczelnia MIT, gdzie szef Polskiej Misji spotkał

Szef Polskiej Misji w Waszyngtonie otrzymał rezolucję Izby Reprezentantów stanu Massachusetts. Na zdj. z konsul honorowy RP w Massachusetts Małgorzata Chałupowska

Podczas pobytu na Harvardzie Bogdan Klich (z lewej) podpisał porozumienie z Weatherhead Center for International Affairs zwiększające dostęp do programów akademickich

się z prorektorem prof. Duane'em Boniniem. Rozmowy dotyczyły możliwych wspólnych projektów badawczych pomiędzy MIT a Narodowym Centrum Nauki w Polsce, w tym mechanizmów wspierania badań prowadzonych przez polskich naukowców we współpracy z amerykańskimi partnerami.

Podczas pobytu w Bostonie Bogdan Klich spotkał się także z liderami polonijnymi, rozmawiając o współpracy w obszarze nauki oraz ochrony dziedzictwa

kulturowego. Otrzymał również rezolucję Izby Reprezentantów stanu Massachusetts, przyznaną przez członków Massachusetts Polish Caucus, w której podkreślono wkład Polaków i Polonii w rozwój stanu.

Wizyta w Massachusetts była ważnym krokiem w dalszym pogłębianiu polsko-amerykańskiej współpracy akademickiej i naukowej, a także w umacnianiu relacji z polską społecznością w USA.

 WEM

Weterańska msza w intencji ojczyzny w Bostonie

Modlitwa za Polskę

9 listopada w parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie odprawiona została uroczysta msza święta w intencji ojczyzny z okazji 107. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Liturgii przewodniczył kapelan Pl. #37 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Bostonie i proboszcz polskiej parafii o. Jerzy Żebrowski, modląc się wraz z wiernymi za wolną Polskę oraz za wszystkich, którzy oddali życie w jej obronie.

W nabożeństwie wzięli udział weterani z Pl. #37 SWAP, którzy wy-

stawili poczet sztandarowy, nadając nabożeństwu uroczysty charakter, oraz członkinie działającego przy placówce Korpusu Pomocniczego Pań. Polonijni weterani przez cały rok dokładają starań, aby ważne dla Polski rocznice były należycie upamiętniane, a Święto Niepodległości wpisuje się w ten patriotyczny ryt.

W mszy św. wzięli też udział parafianie i przedstawiciele lokalnych polonijnych organizacji, a także Marek Leśniewski Laas, były konsul honorowy RP w Bostonie.

 WEM Archiwum parafii

Pasowanie na ucznia w Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Przyjęci w poczet uczniów

 Marcin Bolec

15 listopada w Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie odbyła się uroczystość pasowania na ucznia. Wydarzenie to miało jak zawsze podniosły charakter, gdyż ślubowanie należy do najważniejszych momentów w życiu każdego ucznia – symbolicznie otwiera drogę do zdobywania wiedzy i stania się pełnoprawnym członkiem społeczności szkolnej.

Pierwszoklasiści, ubrani w galowe stroje, rozpoczęli uroczystość tradycyjnym polonezem, który od lat stanowi piękną wizytówkę polskiej kultury i tradycji. Następnie wprowadzono sztandar szkoły, a zgromadzeni zaśpiewali hymn Polski oraz hymn Stanów Zjednoczonych, co podkreśliło zarówno więź z ojczyzną, jak i szacunek dla kraju, w którym uczniowie zdobywają wiedzę.

Kolejnym punktem programu był występ artystyczny przygotowany wspólnie przez klasę pierwszą i klasę siódmą. Pod kierunkiem wychowawczyń klasy pierwszej, Eweliny Olszewskiej, przy wsparciu asystentek Nadii i Karoliny, oraz wychowawczyń klasy siódmej, Małgorzaty Hurst, dzieci zaprezentowały inscenizację, w której wykazały się umiejętnością recytacji wierszy i śpiewu piosenek. Symboliczna podróż „pociągami do wiedzy” prowadziła pierwszoklasistów przez kolejne stacje: gimnastyki, matematyki, melodii i tańca, sztuki, zachowania oraz języka. Każdy przystanek był okazją do zdobywania nowych umiejętności, niezbędnych w szkolnym życiu, a zarazem stanowił metaforę drogi, którą uczniowie będą podążać przez kolejne lata edukacji. Tematyka prezentowanych utworów nawiązywała do

Pasowanie na ucznia miało uroczysty przebieg

Ceremonii symbolicznym dotknięciem ołówka dopełnił dyrektor Jan Kozak

obowiązków ucznia, radości uczenia się i odkrywania świata. Rodzice, dumni ze swoich pociec, nagradzali występy dzieci gromkimi brawami, a ich wzruszenie i radość były widoczne na twarzach.

W dalszej części uroczystości pierwszoklasiści złożyli ślubowanie. Następnie dyrektor szkoły Jan Kozak dokonał symbolicznego aktu pasowania na ucznia, życząc dzieciom wielu sukcesów w ich przyszłej karierze szkolnej.

Tradycyjnie najmielszym momentem dla dzieci było wręczenie pamiątkowych dyplomów i upominków, które staną się dla nich cenną pamiątką tego wyjątkowego dnia. Uroczystość zakończyła się poczęstunkiem przygotowanym przez rodziców uczniów klasy pierwszej.

 SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA

NAJTAŃSZE BILETY LOTNICZE
DO POLSKI, EUROPY I NA CAŁY ŚWIAT!

PACZKI LOTNICZE I MORSKIE
DO POLSKI, UKRAINY ORAZ CAŁEJ EUROPY

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
DO BANKU, NA KONTO LUB Z DOSTAWĄ DO DOMU

POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

SYRENA TRAVEL AGENCY

Tel. 617-269-9123

10 ANDREW SQ., SOUTH BOSTON, MA 02127

syrenatravel@gmail.com

- USŁUGI NOTARIALNE: TŁUMACZENIA DOKUMENTÓW
- APOSTILLE
- WAKACJE ALL-INCLUSIVE, KARAIBY, POLSKA, EUROPA, PIELGRZYMKI, WYCIECZKI KRAJOZNAWcze
- REJSY STATKIEM - CRUISES, TRAVEL INSURANCE
- REZERWACJE HOTELI ■ WYNAJEM SAMOCHODÓW
- MIENIE PRZESIEDŁEŃCZE, WYNAJEM KONTENERÓW
- ODBIÓR Z DOMU KLIENTA SAMOCHODÓW I MOTOCYKLI ORAZ TRANSPORT DO PORTU MORSKIEGO W NEW JERSEY

NOWOŚĆ!!!

ODBIÓR PACZEK Z DOMU KLIENTA

www.syrenatravelagency.com

Przynieś obecną polisę do naszego biura, a my pokażemy Ci, jak możesz obniżyć koszt ubezpieczenia!

Pieniądze nie rosną na drzewach.
Dlatego nie powinieneś przepłacać za ubezpieczenie samochodu!

REPREZENTUJEMY NAJWIĘKSZE FIRMY UBEZPIECZENIOWE. ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ KORZYSTNĄ OFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:
321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

MÓWIMY PO POLSKU

Kolejni Polacy deportowani

GoFundMe

Dokończenie ze str. 1

Wśród aresztowanych i deportowanych imigrantów coraz częściej trafiają się Polacy. Widać to zwłaszcza w Chicago, gdzie po pierwsze akcje ICE są szczególnie szeroko zakrojone, a po drugie polonijna populacja jest bardzo liczna – szacuje się, że w Wietrznym Mieście mieszka około milion Polaków. Przypadki te wzbudzają coraz większe zaniepokojenie i poruszenie wśród Polonii, a także strach, że podobne sytuacje mogą spotkać każdego polskiego imigranta bez zalegalizowanego pobytu, bez względu na to, jak długo mieszka w USA.

Przypadek Super Tomasza

W akcji przeprowadzonej na przedmieściach Chicago przez ICE na początku listopada zatrzymany został Tomasz Kmiecik, znany jako Super Tomasz – znany wśród lokalnej Polonii animator dziecięcy i nauczyciel tańca. Jak donoszą lokalne media, namierzony został przez służby ICE na parkingu polskiego przedszkola, gdzie pracował. Informacja o zatrzymaniu „ulubieńca” polskich dzieci w Chicago szybko rozniosła się wśród Polonii, zorganizowano też zbiórkę, aby zatrzymany mógł zatrudnić adwokata. Jednym z głównych organizatorów tej akcji jest polonijny dziennikarz Sławomir Budzik z radia Deon. „Od lat (Tomasz) angażuje się w życie chicagowskiej Polonii – prowadził niezliczone imprezy, pikniki i wydarzenia kulturalne, tańczył w zespole „Wici”, wspierał akcje charytatywne, m.in. Fundację You Can Be My Angel. Zawsze gotowy do pomocy, zawsze z uśmiechem, zawsze z dobrym słowem” – czytamy wpis dziennikarza na stronie GoFundMe, gdzie organizowana jest zbiórka. Do końca listopada wpłynęło już 121 wpłat na prawie 11 tysięcy dolarów, co stanowi około 1/3 celu zbiórki, którym jest 30 tysięcy. Na stronie Change.org umieszczona została również petycja o wypuszczenie Tomasza na wolność, pod którą podpisało się 327 osób.

W mediach pojawiło się też sporo spekulacji na temat tego, jak mogło dojść do zatrzymania Super Tomasza bądź innych rodaków, którzy znaleźli się w podobnej sytuacji. Padły sugestie, że osoby bez numeru Social Security, rozliczające się tylko na podstawie numeru Tax ID bądź poprzez formularz 1099, są wyjątkowo podatne na łatwe zidentyfikowanie jako nielegalnie zatrudnieni i tym samym znalezienie się na radarze służb ICE, które od początku września prowadzą skoordy-

Super Tomasz jest znaną postacią wśród chicagowskiej Polonii

nowaną akcją przeciwko imigrantom bez zalegalizowanego pobytu w Chicago, skutkiem której jest już aresztowanie prawie tysiąca osób.

Poszukiwany przez Interpol

31 października w dzielnicy Chicago Portage Park zatrzymano Krzysztofa Panasiuka. Do konfrontacji ze służbami ICE doszło w miejscu pracy Polaka przy remoncie jednego z okolicznych domów. Jak się później okazało, 48-letni Panasiuk poszukiwany był przez polską policję i Interpol za handel narkotykami i przynależność do zorganizowanej grupy przestępczej. W USA znalazł się w 2001 roku dzięki wizie B2, która wygasła 10 lat później. Od tego czasu przebywa w kraju bezprawnie. Jak poinformował Department of Homeland Security, Krzysztof Panasiuk ma pozostać w areszcie do czasu deportacji.

Za Panasiukiem wystawiona została tzw. czerwona nota Interpolu, która nakazuje krajom, gdzie przebywają znajdujące się na niej osoby, do ich zatrzymania oraz ekstradycji do kraju, gdzie są poszukiwani. Media chicagowskie nazwały zatrzymanego Polaka „baronem narkotykowym”, który ukrywał się w USA przez prawie ćwierć wieku.

Kilka godzin na opuszczenie

Tego samego dnia, 31 października, z powodu nakazu deportacji, USA opuściła polska obywatelka Irina Sobierajska.

Mieszkała od 20 lat w stanie Michigan, gdzie obecnie został jej chory mąż i dzieci. Jej kolejny wniosek o zawieszenie deportacji został odrzucony i kobieta miała zaledwie kilka godzin na opuszczenie kraju. O losach rodziny Sobierajskich było głośno w lokalnych i polskich mediach. „Jak można zostać odesłanym do miejsca, w którym nie ma się dosłownie nic?” – komentowała sytuację jedna z córek Iriny Sobierajskiej w serwisie Click on Detroit. Wg relacji dzieci, Sobierajska miała w USA uprawnienia do podjęcia pracy oraz spełniała wymogi imigracyjne podczas po-

nad 20-letniego pobytu w USA. Podkreślano też sytuację jej męża, sugerując, że stan cierpiącego na cukrzycę, artretyzm i depresję mężczyzny może się znacznie pogorszyć bez opieki małżonki, która była jego głównym opiekunem.

Sprawa deportacji Iriny Sobierajskiej ciągnęła się od 2014 roku, kiedy po raz pierwszy imigrantka z Polski otrzymała wydany przez sąd imigracyjny nakaz opuszczenia kraju. Przez ostatnie 10 lat toczył się proces apelacyjny, który dobiegł końca w tym roku. Do sprawy odniósł się rzecznik ICE, który powiedział, że Irina Sobierajska wyczerpała proces apelacyjny i wszelkie możliwości odwołania się od decyzji z 2014 roku oraz że służby ICE wykonują jedynie nakaz deportacji wydany przez sędziego.

Warto zauważyć, że jedno z pierwszych działań podjętych przez służby ICE po zastrzeżeniu przepisów imigracyjnych przez prezydenta Trumpa dotyczyły właśnie osób w podobnych sytuacjach – z nakazem deportacji, a nadal przebywających w kraju, podobnie jak Irina Sobierajska.

Dramat Wojdanów

Na kilka dni przed Świętem Dziękczynienia doszło do deportacji kolejnego Polaka z Chicago – 52-letniego Mariusza Wojdana. Dramatyczna sytuacja, która dotknęła kolejną polonijną rodzinę, zaczęła się na początku miesiąca. Wojdan z bratem zostali zatrzymani i aresztowani podczas pracy w chicagowskiej dzielnicy Park Ride. Aby nie trafić do więzienia w Teksasie, Polak rzekomo zgodził się na dobrowolną deportację. Po 30 latach w USA zmuszony był wrócić do Polski, zostawiając w Chicago żonę i sześcioro dzieci.

Archiwum rodzinne

Irina Sobierajska (w środku) z rodziną, która została w Michigan

Sytuację rodziny Wojdanów komplikuje fakt, że dwóch synów jest ciężko chorych na rdzeniowy zanik mięśni. Pozostając bez środków do życia, rodzina oświadczyła, że też zmuszona jest do powrotu do Polski, co jednak wymaga dodatkowo zorganizowania specjalnej podróży dla nieuleczalnie chorych dzieci.

Rodzina Wojdanów również zorganizowała zbiórkę na portalu GoFundMe na pokrycie kosztów związanych z „odbudową życia po przymusowej deportacji”. Jak czytamy w apelu o pomoc, Mariusz Wojdan nie ma miał na koncie żadnych wykroczeń prawnych podczas 30-letniego pobytu w USA, a jego karta kryminalna była czysta. „Jako rodzina zdecydowaliśmy, że jedyny sposób, aby być razem, to dołączyć do niego i zacząć nowe życie w Polsce” – piszą członkowie rodziny na GoFundMe, gdzie wpłynęło już ponad 20 tys. dolarów z 50 tysięcy, których potrzebują. „Dziękujemy z całego serca za pomoc okazaną naszej rodzinie w tym najtrudniejszym momencie w naszym życiu” – napisał jeden z członków rodziny na stronie ze zbiórką.

Jak wielu rodaków mieszkających w USA bez uregulowanego statusu imigracyjnego, Wojdanowie przez ten cały czas starali się zalegalizować swój pobyt. Niestety nie zdążyli uzyskać prawa do legalnego pobytu przed trwającą w Chicago akcją przeprowadzaną przez ICE.

Niepokojące donosy

Jak raportują lokalne polonijne media, Polonia w Chicago żyje w strachu nie tylko

 GoFundMe

Rodzina Wojdanów jeszcze w komplecie

przed służbami ICE, lecz również przed innymi Polakami, którzy rzekomo donoszą na rodaków bez zalegalizowanego pobytu w USA. Temat podjął niedawno chicagowski „Tygodnik Express”. Okładka gazety została zauważona przez korespondenta RMF FM w USA, Pawła Żuchowskiego, który ją opublikował w mediach społecznościowych z towarzyszącym wpisem: „Polonijne media zaczynają opisywać to, co dzieje się w naszym środowisku. To, o czym już kiedyś pisałem, zaczyna podejmować polonijna prasa. Cieszę się, że robi się z tego temat. Najgorszy są ci, którzy po latach w różny sposób zalegalizowali swój pobyt. Teraz drugimi sami wsadziliby do samolotu”. Dziennikarz RMF FM skomentował sytuację jako smutną, sugerując, że Polacy przebywający w USA nielegalnie żyją w strachu, że ktoś z polonijnego środowiska świadomy ich statusu imigracyjnego może na nich donieść.

O ile trudno jest oszacować, czy Polacy rzeczywiście donoszą na rodaków ze względu na poufność potencjalnie przekazywanych informacji, ICE niewątpliwie podejmuje działania, by to ułatwić i motywuje mieszkańców USA do zgłaszania nieudokumentowanych imigrantów. Na stronie federalnej agencji można znaleźć formularz, za pomocą którego można „donieść” na osobę przebywającą w USA bezprawnie. W niektórych przypadkach, jak czytamy na stronie, ICE wypłaca nagrody finansowe za informacje, które wykorzystywane są w śledztwach.

Sytuację opisał też niedawno polski portal Onet.pl, który przeprowadził rozmowy z Polakami w Chicago i Nowym Jorku. Rozmówcy podali różne przyczyny, dlaczego wg nich Polacy mieliby donosić na „swoich”: od zwykłej zazdrości, po donosy na nielegalnie zatrudnionych pracowników, aby uniknąć wypłacania im zaległych pensji, po nawet zgłaszanie kochanków małżonka bądź partnera, by się ich pozbyć – czytamy na portalu.

Polonia podzielona?

Pomimo że sytuacje, jak te opisane powyżej, wstrząsają Polonią w Chicago i w całym kraju, nie wszyscy Polacy spieszą z pomocą rodzinom rozbitym przez deportację. Zdania na temat są dość mocno podzielone, a zarówno cała sytuacja, jak i poszczególne przypadki często wywołują żywiołowe dyskusje. Pod wpisem na Facebooku na profilu jednej z lokalnych gazet na temat rodziny Wojdanów pojawiło się już prawie 600 komentarzy. Wiele ko-

Okładka „Tygodnika Express”, który opisuje sprawę Polaków-donosicieli

mentujących współczuje rodzinie, zdając sobie sprawę z tego, że ciężko będzie im w Polsce zacząć życie od nowa. Inni pytają o linka do strony, gdzie można ich wesprzeć, są też tacy, którzy wyrażają swój szok i gniew, że nagonki ICE dotyczą też zwykłych ludzi. „Wielki błąd popełnia ICE, oni deportują uczciwych ludzi, pracowników, chcących żyć tutaj zgodnie z każdym możliwym prawem” – napisał pan Leszek.

Lecz nie wszyscy komentujący współczują zdesperowanej rodzinie. Są też tacy, którzy twierdzą, że 30 lat to wystarczy dużo czasu, aby zalegalizować pobyt w USA. „Jak można żyć 30 lat bez papierów? Co za ignorowanie prawa. I jeszcze są tacy, którzy nie widzą w tym problemu. Szok” – napisała pod postem pani Carmina.

Komentarze często przekształcają się w debatę polityczną. Jedni za nagonki obwiniają demokratów, inni winią Trumpa i Polaków, którzy na niego głosowali. Statystyki pokazują jednak, że ilość zatrzymań i deportacji w tym roku, choć jest o wiele wyższa od poprzednich lat, to nie jest najwyższa od początku XXI wieku. Podczas kadencji Obamy odnotowywano podobne statystyki, jeżeli chodzi o deportacje, sięgające wg danych Office of Homeland Security Statistics ponad 400 tysięcy osób rocznie w latach 2012, 2013 oraz 2014.

Dlaczego zatem imigranci w USA z nieuregulowanym prawem pobytu żyją dziś w takim strachu? Przede wszystkim chodzi o sposób, w jaki odbywa się obecnie egzekwowanie prawa imigracyjnego. Zorganizowane akcje ICE w wielu miastach, w tym w miejscach pracy, są nowym zjawiskiem. Wcześniej zatrzymania, areszty czy deportacje nie miały charakteru masowego. Sytuacje, do jakich dochodzi w Chicago w ramach akcji „Operation Midway Blitz”, spotykają się też z ogromnym sprzeciwem lokalnych władz, polityków i organizacji społecznych walczących o prawa człowieka czy też prawa dla niedokumentowanych imigrantów. A temu wszystkiemu towarzyszy ogromny medialny rozgłos, co też przyczynia się do paniki, jaka od miesięcy panuje wśród różnych społeczności etnicznych w miastach znajdujących się na celowniku ICE. Okoliczności te rezonują też mocno wśród Polonii, zwłaszcza w miejscach takich jak Chicago. Ale w debatach w mediach społecznościowych biorą też udział Polacy deportowani z USA przed 2025 rokiem, skarżący się, że na ich własne dramatyczne losy nikt nie zwrócił uwagi ani nie zorganizował dla nich zbiórki...

 DAREK BARCIKOWSKI

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Polsko-Amerykańskie Centrum Kulturalne i muzeum w centrum Filadelfii eksmitowane przez władze miasta

Wyrzuceni na bruk

 The Constitutional Walking Tour

Pomimo iż na stronie internetowej wciąż godziny otwarcia polskiego muzeum w centrum Filadelfii, a zarówno comiesięczny biuletyn organizacji, jak i strona internetowa, nie wspominają ani słowa o zaistniałej sytuacji i wciąż posługują się dotychczasowym adresem, informacje na Google pokazują, że Polsko-Amerykańskie Centrum Kulturalne przy 308 Walnut Street jest permanentnie zamknięte. Po prawie 40 latach urzędowania w kilkupiętrowym budynku w historycznej części miasta polonijna organizacja została eksmitowana przez władze miasta. Jak się okazało, sytuacja co do własności budynku nie była do końca klarowna i nieruchomości rzekomo przekazana została organizacji „na słowo”. Dopóki nikt się sprawą nie interesował, polskie centrum i muzeum działały – nieustannie od 1987 roku.

Ponad stuletni dorobek

Polsko-Amerykańskie Centrum Kulturalne było i jest (organizacja wciąż funkcjonuje pomimo braku siedziby) nowym wcieleniem Polish American Social Services, organizacji, która powstała w 1908 roku po to, aby pomagać polskim imigrantom odnaleźć się w „nowym świecie”, tym samym będąc łącznikiem między Polakami a usługami świadczonymi przez miasto i stan. W 1981 roku zarząd organizacji uznał, że przyszedł czas na

zmodyfikowanie działalności i celów organizacji, aby koncentrowała się ona nie tylko na potrzebach wciąż napływających imigrantów z Polski, ale też na promocji polskiej kultury i dziedzictwa poza Polską. Przekształcona organizacja przeniosła też wtedy swoją siedzibę z dzielnicy Fairmount do historycznej części miasta, z myślą o stworzeniu w niej polskiego muzeum. Przez kolejne ponad 30 lat organizacja funkcjonowała przy 308 Walnut Street, gdzie realizowała swoje nowe założenia i cele. Powstałe w nowej siedzibie organizacji muzeum czynne było przez cały rok, a wstęp do niego był bezpłatny. Odwiedzali go nie tylko członkowie Polonii, ale i przybywający do historycznej części miasta turyści z całego kraju, czy nawet z różnych stron świata.

Początek problemów

Pierwsze problemy na Walnut Street pojawiły się 7 lat temu. Prezes Centrum Michael Blichasz, długoletni działacz polonijny i prezenter w polonijnej audycji radiowej, zgłosił się do władz miasta, aby wydano mu akt własności budynku, który miał być niezbędnym załącznikiem do wniosku o dofinansowanie organizacji, o które się właśnie ubiegał.

Wtedy władze miasta, a dokładnie agencja Philadelphia Redevelopment Authority (PRA), zaczęły interesować się tym,

Wartość budynku przy 308 Walnut Street, który straciła polonijna organizacja, szacowana jest w milionach dolarów

jak Blichasz i kierowana przez niego organizacja stali się właścicielami posiadłości w prestiżowej części miasta, której wartość szacowana jest w milionach dolarów. Odpowiedź na pytanie okazała się nie być prosta, i do dziś obie strony roszczą sobie prawa do własności budynku, lecz z dokumentów znajdujących się w posiadaniu PRA wynikało, że to jednak miasto, a nie Polsko-Amerykańskie Centrum Kulturalne jest właścicielem budynku. Efektem kilkuletniego sporu była eksmisja polonijnej organizacji przez władze miasta, do której doszło w kwietniu br.

„Na słowo”

Ostatecznie obie strony spotkały się w sądzie. Władze miasta zarzuciły reprezentowanemu przez Blichasza Polsko-Amerykańskiemu Centrum Kulturalnemu, że budynek był zajmowany przez organizację bezprawnie, a ponadto, że jest winna miastu kilka milionów dolarów w zaległych ratach niespłaconej przez lata pożyczki, dzięki której organizacja rzekomo nabyła budynek 38 lat temu. Wersja Blichasza jest jednak inna. Według prezesa organizacji pełniący w latach 80. funkcję burmistrza Filadelfii W. Wilson Goode i inni miejscy urzędnicy zakupili posiadłość dla polonijnej organizacji i zobowiązali się spłacić całą pożyczkę jako prezent dla lokalnej polskiej społeczności. Jak się okazuje, rzekoma umowa była „na słowo” i nigdy nie została spisana.

Dokumenty z tych czasów pokazują, że miasto rzeczywiście przeznaczyło 2.1 miliona dolarów na zakup budynku pod działalność United Polish American Social Services, organizacji, która świadczyła usługi społeczne dla miejskiej Polonii od 1908 roku i którą już w latach 80. zarządzał Michael Blichasz. W budynku celowo miało mieścić się też polskie muzeum. Lecz w dokumentach istnieje również zapis, że jeżeli organizacja nie będzie w stanie spłacać pożyczki, miasto ma prawo do przejęcia budynku.

5 milionów do spłacenia

– Powiedzieli mi, że ostatecznie nic nie będziemy musieli zapłacić – tak w lokalnych mediach relacjonuje rozmowy sprzed prawie czterech dekad z nieżyjącymi już politykami Michael Blichasz, który sam ma prawie 80 lat. W sierpniu 1988 roku jego organizacja wpłaciła na poczet spłaty pożyczki prawie 82 tys. dolarów. Jak wynika z dokumentów, łącznie na przestrzeni tych wszystkich lat spłacone zostało około 155 tys. dolarów. Wg miasta wartość pożyczki z odsetkami sięga dziś 4.6 miliona. Późniejsze dokumenty wskazują, że kilka lat po przejęciu budynku przez polonijną organizację miasto wnioskowało o federalny grant, aby spłacić pożyczkę, ale nie został przyznany.

Zanim pod koniec lat 80. miasto podjęło kroki, aby pokryć pożyczkę z funduszy federalnych, Blichasz zobowiązał się do

Organizacja i muzeum od kilkudziesięciu lat zarządzał Michael Blichasz

 Youtube

zwiększenia rocznego budżetu organizacji o 50%, co umożliwiłoby spłatę pożyczki przez samą organizację. Szacował, że lokalna Polonia „z euforią” poprze pomysł utworzenia polskiego muzeum w centrum miasta i hojnie wesprze go finansowo. Tak się jednak nie stało. Już kilka miesięcy później Blichasz w imieniu kierowanej przez siebie organizacji ubiegał się w urzędzie miasta o dodatkowe 350 tys. dolarów na dokończenie muzeum, po tym jak wśród Polonii udało się zebrać tylko małą część z miliona dolarów potrzebnego na jego funkcjonowanie. Prezes organizacji argumentował wtedy, że miasto dołożyło się do powstania innych etnicznych muzeów, w tym afroamerykańskiego czy żydowskiego, i powinien również dołożyć się finansowo do utworzenia polskiego.

Wielka inauguracja

Pomimo problemów finansowych do inauguracji polskiego muzeum doszło w 1988 roku, rok po tym, jak organizacja przeprowadziła się do nowej siedziby. W uroczystości wzięło udział około 300 osób, wśród których był sam były wiceprezydent USA George H.W. Bush. Przez lata zarówno muzeum, jak i polskie centrum, funkcjonowały głównie dzięki grantom od miasta, które miały zapewnić dostęp lokalnej Polonii do usług miejskich takich jak pomoc w pokryciu opłat za czynsz czy ogrzewanie. Datki na utrzymanie organizacji wpłacała też lokalna Polonia poprzez wykupywanie członkostwa w organizacji. Według Blichasza jeszcze na samym początku działalności organizacji przy Walnut Street były burmistrz miasta oraz niektórzy członkowie rady miejskiej kazali mu nie wypisywać więcej czeków na spłatę pożyczki, sugerując, że sprawa została załatwiona. Przez kolejne 30

Polskie muzeum powstałe w 1988 roku mieściło się na pierwszym piętrze budynku

lat nikt nie upominał się o kolejną ratę pożyczki ani o sam budynek, do czasu aż kilka lat temu władze miasta ponownie zaczęły interesować się nieruchomością.

Inspekcja i alarm

W 2019 roku wszystkie budynki należące do miasta były sprawdzane przez firmę ubezpieczeniową. W kontroli budynku, gdzie mieściło się polskie centrum i muzeum, wzięli też udział przedstawiciele Philadelphia Redevelopment Authority. Stwierdzono wtedy, że owszem, w nieruchomości działa muzeum, mieszczące się na pierwszym piętrze, ale stan pozostałych czterech kondygnacji budynku uznano za alarmujący. Miejska agencja zatrudniła inżynierów, aby ocenili stan budynku i wycenili niezbędne remonty, które doprowadziłyby jego wnętrze do bezpiecznego stanu. Prace te oszacowano na 1.8 miliona dolarów. Większość problemów dotyczących stanu budynku uznano za wynikające z zaniedbania. Blichasz nazwał jednak raport fikcją, sugerując, że jego organizacja wydała miliony dolarów na naprawy w ostatnich latach.

Władze miasta nie chciały jeszcze w tym czasie przejąć budynku i pozostawić polonijnej organizacji bez siedziby, padła propozycja wynegocjowania nowych warunków, które pozwoliłyby jej pozostać przy Walnut Street. Blichasz, jak raportują lokalne media, nie chciał słyszeć o żadnych opcjach, które według niego mogłyby podważyć stuprocentowe prawa polonijnej organizacji do budynku. W 2023 rok PRA wniosło sprawę do sądu. Bez dowodów w postaci dokumentów, które potwierdzałyby ustne zobowiązania sprzed lat, i bez prawnika, Blichasz był bezradny. Sąd potwierdził, że zgodnie z prawem właścicielem budynku jest miasto i zobowiązało polonijną organizację do zapłaty 3.5 miliona dolarów tytułem zaległych rat pożyczki i odszko-

dowań. W kwietniu br. Polskie Centrum i polskie muzeum zostały eksmitowane.

Próby negocjacji

Władze miasta próbowały jeszcze w tym roku dojść do porozumienia z Blichaszem i znaleźć rozwiązanie, które pozwoliłoby organizacji pozostać w budynku jako najemca bądź pomóc w znalezieniu nowej siedziby. Z upublicznionej korespondencji wynika jednak, że Blichasz odrzucił co najmniej trzy takie propozycje ze strony miasta. Oskarżył też władze miasta o faworyzowanie innych mniejszości etnicznych oraz że miasto „woli” pomagać nie-białym mieszkańcom. W negocjacjach między Blichaszem a obecnym burmistrzem pośredniczył członek rady miasta Mark Squilla, reprezentujący dzielnicę, której częścią jest Walnut Street, gdzie znajduje się była siedziba organizacji. Squilla starał się wesprzeć Blichasza w rozmowach z miastem, ponieważ według niego, mimo braku dowodów co do warunków przekazania budynku w latach 80., po prawie 40 latach prowadzenia w nim działalności polonijna organizacja powinna mieć prawo w nim pozostać. 9 października br. Squilla wniósł sprawę na agendę w radzie miasta, nakazując jej zbadanie sytuacji oraz tego, jak Philadelphia Redevelopment Authority potraktowało Blichasza.

Pierwsze i dotychczas jedyne z przesłuchań odbyło się 7 listopada br. Jesse Lawrence, dyrektor planowania i rozwoju w Filadelfii, zeznał, że miasto popiera działania Philadelphia Redevelopment Authority w sprawie budynku przy 308 Walnut Street oraz uznaje za kończący sprawę proces prawny, który ostatecznie zadecydował o jego aktualnym właścicielu. Wspomniał też, że formalnie

agencja Philadelphia Redevelopment Authority ma status niezależnej organizacji, co znaczy, że miasto teoretycznie nie jest właścicielem posiadłości i nie może nią dysponować czy ponownie przekazać na potrzeby polskiego centrum czy muzeum. Michael Blichasz zeznawał natomiast, że jego organizacja dbała o budynek przez kilkadziesiąt lat i szukała ugodowych rozwiązań, aby móc w nim pozostać. Podczas przesłuchania Blichasz powoływał się na całą rzeszę nieżyjących już polityków z lat 80., którzy wg niego podarowali polskiej organizacji nieruchomości i umorzyli kredyt. Nie był jednak w stanie przedstawić dowodów na piśmie. Ostatecznie przewodniczący komitetu handlu i rozwoju gospodarczego w radzie miejskiej, który przeprowadzał przesłuchanie, zamknął posiedzenie bez żadnych konkluzji, zostawiając otwartą furtkę do możliwości jego kontynuacji w przyszłości.

Marne szanse

Kolejne przesłuchania, o ile do nich dojdzie, będą miały zapewne jedynie symboliczne znaczenie. Nawet jeżeli rada miasta uzna, że Blichasz i kierowana przez niego organizacja nie zostali sprawiedliwie potraktowani przez PRA, organ ten nie ma praw do przywrócenia im budynku przy Walnut Street. Michael Blichasz mimo wielu apeli do polityków na niemal wszystkich szczeblach, od lokalnych po sam Waszyngton, nie uzyskał poparcia, na jakie liczył. Mimo tego wciąż się nie poddaje i szuka sojuszników wśród obecnego politycznego establishmentu – na razie bezskutecznie. Nic nie wskazuje też, żeby w akcję włączyła się lokalna Polonia.

Na zmianę miejskich władz – a w ślad za tym na ewentualne spojrzenie przez nie na sprawę z innej perspektywy – trzeba poczekać w najlepszym wypadku jeszcze kilka lat, o ile popularna Charelle Parker, pierwsza kobieta, która rządzi jednym z najstarszych amerykańskich miast, nie wygra mandatu na kolejną, czteroletnią kadencję. Zmiany te też, o ile do nich by doszło, nie są żadną gwarancją, że w sprawie polskiego centrum i budynku przy Walnut Street coś może się zmienić.

W Filadelfii wciąż mieszka kilkadziesiąt tysięcy osób, które deklarują polskie korzenie, lecz pomimo że nadal tworzą oni prężną i liczną grupę etniczną, brakuje w niej wpływowych liderów, których relacje z obecnymi władzami czy wpływy w środowisku politycznym mogłyby coś wnieść do sytuacji. A w tej przykłej sprawie obie strony zgadzają się co do jednego: to własne relacje i polityczne wpływy Blichasza w latach 80. przyczyniły się do tego, że polska organizacja znalazła się na Walnut Street i nikt przez ponad 30 lat nie upominał się o spłatę pożyczki.

DAREK BARCIKOWSKI

 Archiwum Philadelphia Inquirer

Wiceprezydent George H.W. Bush wziął udział w otwarciu Polskiego Centrum i muzeum w 1988 roku

*Materiał opracowany na podstawie publicznie dostępnych akt miejskich, nagrań z przesłuchań oraz relacji w lokalnych mediach. Pomimo starań ze strony redakcji nie udało się przeprowadzić rozmowy z panem Michałem Blichaszem przed publikacją artykułu.

Pierwsza Dama RP Marta Nawrocka spotkała się z maturzystami ze szkół polonijnych z Chicago

Polonijna młodzież w Pałacu Prezydenckim

KPRP

W listopadzie Pałac Prezydencki odwiedziła polonijna młodzież z Chicago, z którą spotkała się Pierwsza Dama RP Marta Nawrocka. Licząca ponad 90 osób grupa uczniów i opiekunów z czterech chicagowskich placówek: Polskiej Szkoły im. św. Ferdynanda, Polskiej Szkoły im. Tadeusza Kościuszki, Polskiej Szkoły im. Maksymiliana Marii Kolbego oraz Polskiej Szkoły im. Henryka Sienkiewicza miała okazję porozmawiać z małżonką prezydenta Polski i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia w prezydenckiej rezydencji. Wśród tematów rozmów między innymi kwestie łączenia przez młodzież obowiązków szkolnych w amerykańskich placówkach z nauką języka polskiego, poznawaniem polskiej historii i literatury, a także uczestnictwem w życiu polonijnej wspólnoty w Chicago.

Młodzież przebywała w Polsce od 20 do 29 listopada w ramach wyjazdu stu-

Dla polonijnych maturzystów spotkanie z Pierwszą Damą RP było dużym przeżyciem

dyjnego, organizowanego przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli SWP. W ramach pobytu odwiedziła Gdańsk, Gdynię, Sztutowo, Frombork, Malbork i Toruń. W Warszawie, w programie pobytu – poza spotkaniem z małżonką prezydenta –

przewidziane było także zwiedzanie Sejmu i Senatu, Łazienek Królewskich, Muzeum Powstania Warszawskiego, Zamku Królewskiego, Stadionu Narodowego, a także uroczysta kolacja z okazji obchodów Święta Dziękczynienia.

WEM

Fundacja Kościuszkowska prowadzi nabór na stypendia dla studentów

Zostań stypendystą!

Fundacja Kościuszkowska rozpoczęła przyjmowanie wniosków o stypendia na czesne, przeznaczone dla amerykańskich studentów polskiego pochodzenia, którzy realizują pełnoetatowe studia licencjackie lub magisterskie w Stanach Zjednoczonych lub kształcą się na anglojęzycznych kierunkach medycznych w Polsce.

O stypendium mogą ubiegać się obywatele USA oraz osoby polskiego pochodzenia posia-

dające zieloną kartę, które osiągają wynik 3.0 GPA lub wyższy i w momencie składania wniosku uczęszczają na studia licencjackie lub magisterskie. Stypendia przyznawane są wyłącznie na studia w trybie stacjonarnym. Każdy kandydat może otrzymać maksymalnie dwa stypendia w trakcie swojej edukacji.

Wysokość stypendium waha się od \$1,000 do \$12,000, a środki przyznawane są na zasadzie konkursu na jeden rok akademicki. Pro-

gram obejmuje semestry jesień 2026 – wiosna 2027 i jest otwarty dla studentów wszystkich kierunków.

Termin nadsyłania wniosków i niezbędnych dokumentów upływa 17 lutego 2026 r.

Więcej informacji może udzielić Małgorzata Dymkowska, z którą można kontaktować się przez e-mail: mdymkowska@thekf.org lub telefonicznie: 212-734-2130.

AD

Ruszył nabór do programu Heritage Polonia, który oferuje w pełni sponsorowaną wycieczkę do Polski dla młodzieży polonijnej

Odkryj swoje dziedzictwo

Do 15 grudnia można przysyłać aplikacje na wyjątkowy wyjazd edukacyjny do Polski, w całości sponsorowany przez inicjatywę Heritage Polonia. Program skierowany jest do młodych dorosłych w wieku 18-26 lat, którzy mają polskie pochodzenie lub wykazują zainteresowanie Polską. Wszystkie koszty podróży i pobytu pokrywają sponsorzy – Ambasada Polski w Waszyngtonie i PLL LOT.

Podczas dziesięciodniowej wyprawy uczestnicy zobaczą zarówno kultowe, jak i te mniej oczywiste miejsca w Polsce – od tętniących życiem Warszawy i Krakowa po zapierające dech w piersiach Tatry. Program łączy zwiedzanie, spotkania z ciekawymi osobami i zajęcia pozwalające lepiej zrozumieć polską historię, kulturę i współczesność. To intensywna podróż, która pomaga spojrzeć na Polskę z osobistej perspektywy.

Heritage Polonia zapewni przeloty, transport, noclegi, wyżywienie oraz pełny program wycieczek i wydarzeń. Jedynym kosztem po stronie aplikujących jest bezzwrotna opłata rekrutacyjna w wysokości \$79. Młodzież wyruszy w podróż 14 czerwca 2026 r. z Chicago (ORD) i wróci do USA 25 czerwca.

Program zachęca młodych polsko-amerykańskich liderów do ponownego odkrycia swojego dziedzictwa, wzmocnienia tożsamości i zbudowania sieci inspirujących kontaktów. Jeśli czujesz, że to podróż, na którą czekałeś, zgłoś się!

Więcej informacji i zapisy: heritage-polonia.com.

AD

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

**Ale wieje!
Na zewnątrz
coraz
zimniej!**

zubrowka-vodka.com

**A Żubrówka
już odziana w
żubranko i
gotowa na zimę
i na święta.**

**Żubranko
GRATIS
przy zakupie
produktu.**

**Dla siebie lub na prezent
– sięgnij po Żubrówkę w świątecznym sweterku.**

Dostępne gratis w wybranych sklepach
monopolowych do wyczerpania zapasów.

21+ to purchase. Please drink responsibly.

Reprezentująca Polskę Emily Reng z Chicago nie awansowała do finałowej 30 konkursu Miss Universe 2025

Korona dla Meksykanki

Gła finałowa 74. edycji konkursu Miss Universe, która odbyła się 21 listopada w Impact Challenger Hall w Pak Kret pod Bangkokiem w Tajlandii, przyciągnęła uwagę mediów na całym świecie. Do rywalizacji stanęło 120 kandydatek z całego świata, w tym Emily Reng z Chicago – reprezentująca Polskę.

Tegoroczną zwyciężczynią została 25-letnia Fátima Bosch z Meksyku, absolwentka Uniwersytetu Iberoamerykańskiego w Mexico City, specjalizująca się w projektowaniu mody i odzieży. Jej droga po koronę okazała się jednak daleka od spokojnej.

Skandaliczne słowa

Najpoważniejsze kontrowersje tegorocznej edycji Miss Universe wybuchły podczas ceremonii szarflowej, która odbyła się 4 listopada. Wówczas to dyrektor konkursu, Nawat Itsaragrisil, publicznie przerwał wystąpienie Bosch, która tłumaczyła się z nieobecności na sesji zdjęciowej. Dyrektor zarzucił jej brak szacunku i w obecności kamer nazwał ją „głupią”, a następnie polecił ochronie wyprowadzić ją z sali.

Pozostałe uczestniczki, okazując solidarność z upokorzoną koleżanką, natychmiast opuściły pomieszczenie, a nagranie z incydentu szybko obiegło media społecznościowe, wywołując falę krytyki pod adresem organizatorów.

Nie był to jednak koniec zawirowań. Trzy dni przed wielkim finałem z jury odszedł Omar Harfouch, oskarżając organizatorów o brak przejrzystości, powołanie improwizowanego składu sędziowskiego oraz o możliwe konflikty interesów – także wśród osób odpowiedzialnych za liczenie głosów.

Dominacja Azji i Ameryki

W ścisłej czołówce Miss Universe 2025 znalazły się kandydatki z regionów tradycyjnie mocnych w konkursach piękności. Tytuł I Wicemiss zdobyła reprezentantka Tajlandii Praveenar Singh, II Wicemiss – Stephany Abasali z Wenezueli, III

Tytuł Miss Universe 2025 zdobyła reprezentantka Meksyku Fatima Bosch

Wicemiss – Ahtisa Manalo z Filipin, a IV Wicemiss – Olivia Yacé z Wybrzeża Kości Słoniowej.

Europejki tym razem wypadły słabiej. Do najlepszej dwunastki awansowała jedynie Julia Cluett z Malty, a w TOP 30 uplasowały się jeszcze Laura Gnjatović z Chorwacji, Ève Gilles z Francji oraz Nathalie Mogbelzada z Holandii.

Emily Reng poza finałem

W tegorocznej edycji w barwach Polski zadebiutowała 19-letnia Emily Reng, urodzona w Chicago i wywodząca się z polskiej rodziny z Kluczborka. Jej kariera nabrała tempa w 2024 roku, kiedy zdobyła koronę

Miss Polish America i tytuł II Wicemiss Polonia, reprezentując Polonię amerykańską.

Reng zapisała się w historii konkursu jako pierwsza przedstawicielka polskiej diaspory startująca w Miss Universe jako reprezentantka Polski. Pomimo dużego zainteresowania publiczności nie awansowała jednak do finałowej trzydziestki.

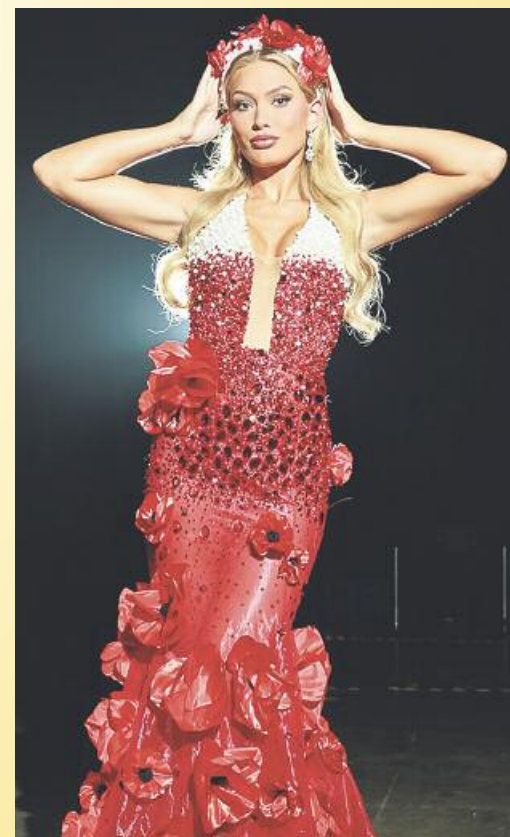
Polki nadal czekają na pierwszy triumf w Miss Universe – jak dotąd najwyższymi osiągnięciami pozostają tytuły III Wicemiss zdobyte przez Brygidę Bziukiewicz i Joannę Gapińską.

Spór o koronę

Zwycięstwo Bosch wywołało żywą dyskusję w internecie. Wiele osób świętowało jej sukces, doceniając siłę charakteru po wcześniejszym upokorzeniu. Część komentatorów zastanawiała się jednak, czy skandaliczne zachowanie dyrektora konkursu nie wpłynęło pośrednio na ostateczną decyzję jury.

Tegoroczne wydarzenia ponownie otworzyły debatę o przyszłości jednego z najstarszych konkursów piękności na świecie, który od lat mierzy się ze spadkiem oglądalności i pytaniami o rolę, jaką pełni we współczesnej kulturze.

 ALICJA DĘBEK

Polskę reprezentowała po raz pierwszy w historii kandydatka wywodząca się z Polonii – 19-letnia Emily Reng z Chicago (na zdj. w stroju z prezentacji narodów podczas konkursu)

ARGENTYNA

BAHAMY

CHINY

DOMINIKANA

FINLANDIA

INDONEZJA

JAMAJKA

JAPONIA

MAURITIUS

USA

MOŁDAWIA

PANAMA

PERU

PORTUGALIA

SZWAJCARIA

SZWECJA

WENEZUELA

WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ

WYSPY DZIEWICZE

ZIMBABWE

ŻYCZYMY WAM Najpiękniejszych Świąt ORAZ SAMYCH Wymarzonych Prezentów

Tylko w US Money Express
wyślesz do Polski przekazy pieniężne
do odbioru w dolarach W GOTÓWCE!

Najlepsze prezenty świąteczne
wyślesz swoim bliskim w Polsce na:
www.DOLARYDOKRAJU.com

**US MONEY
EXPRESS®**

1.888.273.0828

www.DOLARYDOKRAJU.COM
facebook.com/usmoneyexpress

U.S. Money Express Co. is licensed and regulated as a Money Transmitter by the banking or financial authorities of the following states: AZ, CT, DE, FL, IL, MA (FT 2893), MI, NJ, NY, OH, WI. U.S. Money Express Co. is also authorized to transmit Money by Check, Draft or Money Order by Department of Banking Commonwealth of Pennsylvania.

Prezes Centrali Polskich Szkół Doksztalających w Ameryce dr **DOROTA ANDRAKA** opowiada o 100-letnim dorobku tej organizacji i wyzwaniach, jakie są przed nią

Z dumą w drugie stulecie

Sto lat temu w Nowym Jorku rozpoczęła działalność Centrala Polskich Szkół Doksztalających w Ameryce – dziś to jedna z najważniejszych instytucji polonijnej oświaty na kontynencie. Jej sieć obejmuje dziesiątki szkół, tysiące uczniów i setki nauczycieli, którzy w każdy weekend uczą kolejne pokolenia polonijnych dzieci języka polskiego, historii i kultury. O tym, jak zmieniała się rola Centrali, z jakimi wyzwaniami mierzy się dziś polonijna edukacja i co oznacza ten jubileusz, „Biały Orzeł” rozmawia z prezes CPSD dr Dorotą Andraką.

© Archiwum D. Andraki

„Biały Orzeł”: W tym roku Centrala Polskich Szkół Doksztalających (CPSD) obchodzi jubileusz stulecia istnienia. To chyba dobry moment na rozmowę...

Prezes CPSP dr Dorota Andraka: Każdy moment na rozmowę o polonijnej oświacie jest dobry. Jednak rzeczywistość – stulecie jakiegokolwiek organizacji, zwłaszcza polonijnej, to wyjątkowa chwila. Cieszę się, że właśnie mnie dane jest wprowadzić naszą organizację w drugie stulecie jej istnienia.

Dlaczego powstała Centrala Polskich Szkół Doksztalających?

Organizację w 1925 roku założył działacz i dziennikarz Wacław Bojan-Błażewicz wraz z grupą Polaków, którzy pragnęli, aby piękna melodia języka polskiego, obecna w ich domach, a przede wszystkim w ich sercach, nigdy nie uległa zapomnieniu. Chcieli, aby powstawało coraz więcej szkół, w których nauczany będzie język polski, przekazywana kultura i pielęgnowane tradycje kraju znad Wisły.

Jakie są główne zadania Centrali?

Instytucja zrzesza placówki oświatowe powstające w Ameryce i pomaga im w całościowym funkcjonowaniu. Nasz zakres działania jest w tej chwili bardzo szeroki. Wspomagamy szkoły od strony zarządzania, od strony metodycznej i merytorycznej. Staramy się, aby osoby kierujące daną placówką od samego początku miały świadomość, co w ich działalności jest najważniejsze. Dla założycieli Centrali kluczowe były kwestie nauczania języka polskiego, przekazywa-

nia tradycji i kultury polskiej, a – co za tym idzie – integrowania środowiska polonijnego. I te główne cele się nie zmieniły.

Jednak sama polonijna szkoła przez te 100 lat zapewne zmieniła się i to w znacznym stopniu...

To prawda. Dzisiejsza szkoła często ma na celu nauczanie języka polskiego komunikatywnego jako języka drugiego, ponieważ wracają do nas kolejne pokolenia byłych uczniów już ze swoimi dziećmi. Często są to rodziny mieszane, gdzie w domu tylko jeden z rodziców jest Polakiem i na co dzień mówi się zazwyczaj po angielsku. Przez sto lat zmieniły się też narzędzia dydaktyczne, dokonana się rewolucja informatyczna i zaistniał szereg innych zmian, do których jako nowoczesnie działająca organizacja musieliśmy się przystosować. Nieustannie musimy się rozwijać, wprowadzać nowe programy i dostosowywać się do zmian społecznych i demograficznych. Bez tego zresztą nie potrafilibyśmy działać efektywnie i być może nie przetrwalibyśmy aż stu lat.

Obecna liczba programów realizowanych przez CPSP jest imponująca, podobnie jak liczba instytucji z Polski, z którymi Centrala współpracuje. Które z tych programów są najważniejsze?

W tej chwili realizujemy 25 programów, z których każdy jest dla nas tak samo ważny. Oczywiście część z nich trwa od wielu lat, niekiedy ponad 20, a niektóre rozpoczęliśmy stosunkowo niedawno. Przez lata przy realizacji programów współpracowaliśmy z Ministerstwem

Edukacji, a obecnie współpracujemy z powstałym w 2022 roku Instytutem Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego. Z kolei współpraca z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, realizowana poprzez projekty składane do nowojorskiego konsulatu, pozwala nam kontynuować programy takie jak „Jesień Literacka” czy „Bo Lubię Język Polski”. Od wielu lat współdziałamy również z porządkowym Stowarzyszeniem Wspólnota Polska. Centrala jest ponadto pomysłodawcą powstania Fundacji na Rzecz Rozwoju i Wspierania Szkół Polonijnych, dzięki której możemy samodzielnie starać się o finansowanie placówek oświatowych w Stanach Zjednoczonych. Najdłużej realizowanymi przez nas programami są

wspomniana „Jesień Literacka” oraz wspieranie nauczania języka polskiego jako obcego poprzez warsztaty metodyczne. Inne przykładowe programy to program wymiany studentów, tzw. projekt „Rodzina Polonijna”, czy też program umożliwiający polonijnej młodzieży wyjazd na kolonie do Polski. Jednym z najnowszych projektów jest „Deбата Oksfordzka” – format dyskusji, w której dwie drużyny rywalizują na temat przygotowanej wcześniej tezy, broniąc jej lub próbując ją obalić. Ostatnio po raz drugi organizowaliśmy tę debatę w siedzibie Fundacji Kościuszkowskiej, gdzie nadzrędnym celem było pokazanie zasad jej funkcjonowania.

Największą satysfakcję daję mi poczucie wspólnoty, kiedy patrzę na uczniów, rodziców i studentów ze świadomością, że są to moi bliscy, którzy w jakiś sposób są związani ze mną. Trudno to opisać słowami, ale najpiękniejsze są momenty, kiedy po kilkunastu latach jakiś młody człowiek pyta mnie, czy go pamiętam.

Fundacja Kościuszkowska nie jest jedyną polonijną instytucją, która wspiera Centralę...

Od lat możemy liczyć zarówno na przychylność władz Fundacji Kościuszkowskiej, jak i zarządu Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej. W wyniku współpracy CPSP z P-SFUK odbywają się dwa konkursy: „Unia dla Ucznia” oraz „Astronomiczna przygoda z Kopernikiem”, których celem jest promowanie i nagradzanie najlepszych uczniów szkół polonijnych. Współpracujemy także z Instytutem Piłsudskiego. W naszej codziennej działalności możemy również liczyć na pomoc wielu polonijnych firm, wymienienie ich wszystkich z nazwy byłoby jednak niemożliwe.

Dokończenie ➔ ze str. 15

Jak wyglądają obchody jubileuszu?

Kiedy rok temu, we wrześniu, ogłosiliśmy jubileusz stulecia naszej organizacji, przesłaliśmy specjalny list do dyrektorów szkół, w którym podkreślaliśmy, jak ważnym wydarzeniem jest ta rocznica. Wszelkie imprezy, które miały miejsce w tym roku w szkołach – między innymi konkursy i festiwale – odbywały się pod hasłem stulecia istnienia Centrali Polskich Szkół Doksztalających. Głównym wydarzeniem związanym z jubileuszem był bankiet, który odbył się 8 listopada w restauracji The Royal Manor w Garfield w New Jersey i w którym uczestniczyło blisko pół tysiąca osób. Podczas tego wydarzenia wręczyliśmy cztery statuetki im. Janiny Igielskiej – nagrodę przyznawaną osobom i instytucjom zasłużonym dla oświaty polonijnej. Statuetki otrzymały następujące organizacje: Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku, Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Maksymiliana Marii Kolbego, Rada Dyrektorów Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej oraz Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Władzom Uniwersytetu podziękowaliśmy tym samym za owocną współpracę, za tworzenie warsztatów dla nauczycieli oraz wspólne uruchomienie studiów podyplomowych z nauczania języka polskiego jako obcego. Obchody 100-lecia CPSD w Ameryce zamknął koncert jubileuszowy, który odbył się 16 listopada w Elizabeth w New Jersey. Gala zgromadziła 900 gości, a wśród uczestników był między innymi senator Adam Bodnar.

Wieloletnia współpraca z Konsulatem RP w Nowym Jorku stanowi osobny rozdział w historii Centrali...

Trudno o lepsze podsumowanie. Od wielu dekad konsulat jako organ państwowy wspiera nasze działania i udostępnia swoje wnętrza na wydarzenia związane z funkcjonowaniem naszej organizacji. Jednym z takich wydarzeń jest Narodowe Czytanie, w którym często uczestniczy Pierwsza Dama RP. W konsulacie odbywa się również szereg innych imprez, takich jak wręczenie odznaczeń państwowych i resortowych – w tym medali Komisji Edukacji Narodowej, rozdanie stypendiów naszym młodym uczniom kończącym szkołę średnią, a także przyznanie nagród w licznych konkursach. Dlatego cieszę się, że konsul generalny RP w Nowym Jorku Mateusz Sakowicz zaszczylił nasz jubileuszowy bankiet swoją obecnością i mogliśmy osobiście wręczyć mu statuetkę im. Janiny Igielskiej. Podczas bankietu mieliśmy też zaszczyt w ten sam sposób podziękować Radzie Dyrektorów Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej. Niestety podczas bankietu nie było przedstawicieli Senatu RP, z którym współpracujemy od 30 lat. Senat wspiera nas między innymi poprzez dofinansowanie rozmaitych projektów i programów.

Piątą statuetkę wręczyliśmy więc senatorowi Adamowi Bodnarowi właśnie podczas koncertu jubileuszowego.

Mimo że CPSD realizuje jednocześnie wiele zadań i projektów, to jej struktura organizacyjna jest dość prosta...

Jest tak, ponieważ stawiamy na przejrzystość i efektywność. Centralą kieruje zarząd, wybierany na trzyletnie kadencje, składający się z 13 osób pełniących swoje funkcje społecznie. Na czele zarządu stoi prezes – czyli ja – a następnie dwóch zastępców prezesa. W skład zarządu wchodzi również prezesi terenowi, z których każdy odpowiada za konkretny stan: Nowy Jork, New Jersey, Pensylwania, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, Florydę, Teksas i Ohio. W strukturze organizacyjnej mamy także sekretarza organizacyjnego, sekretarza protokolanta, sekretarza finansowego oraz rzecznika prasowego. Pracę zarządu nadzoruje 5-osobowa komisja rewizyjna. Siedzibą naszej organizacji jest budynek Polskiej Szkoły Sobotniej przy Parafii Św. Cyryla i Metodego, gdzie zarząd spotyka się regularnie – wcześniej osobiście, a od czasów pandemii głównie w internecie, na platformie Zoom. To duże ułatwienie, ponieważ posiedzenia niekiedy trwały do pierwszej w nocy, a osoby mieszkające daleko poświęcały dużo czasu na nocny powrót do domu. W naszej greenpoinckiej siedzibie odwiedzają nas delegacje z Polski. To tutaj organizujemy spotkania, podczas których omawiamy bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem Centrali. Tutaj również gościmy, często nieoficjalnie, Pierwsze Damy RP.

Siedziba CPSD pełni jeszcze jedną ważną funkcję, a mianowicie znajduje się tutaj ośrodek egzaminacyjny języka polskiego...

To bardzo istotne miejsce, w którym młodzież ucząca się w naszych szkołach, jak również osoby w każdym wieku, zupełnie niezwiązane z oświatą, mogą przystąpić do egzaminu z języka polskiego i uzyskać odpowiedni certyfikat potwierdzający jego znajomość. Egzaminy zdają zarówno osoby, które chcą studiować w Polsce i muszą mieć zaliczony język polski na poziomie B2, jak również osoby planujące np. zakładanie działalności gospodarczej w kraju nad Wisłą. Tak więc raz w roku organizujemy międzynarodowy egzamin. Zgłaszają się do nas przede wszystkim Amerykanie, ale obecnie mamy również dużą grupę osób pochodzenia ukraińskiego. Osoby pochodzenia polskiego mieszkające w Stanach Zjednoczonych także muszą przystąpić do takiego egzaminu, jeśli chcą studiować na polskich uczelniach.

Jakie są główne źródła finansowania działalności CPSD, która rokrocznie gromadzi i przeznacza na swoje działania imponującą kwotę ponad 2.5 mln dolarów?

© Archiwum D. Andracki

Dr Dorota Andracka od lat jest związana z polonijnym szkolnictwem, w tym jako nauczyciel i dyrektor w Polskiej Szkole Sobotniej przy parafii św. Cyryla i Metodego na Brooklynie. Na zdj. z uczniami zerówki

Jeśli chodzi o Stany Zjednoczone, nie będzie chyba specjalnym zaskoczeniem, że głównym sponsorem CPSD jest Polsko-Słowiańska Federalna Unia Kredytowa, która od lat wspiera wiele naszych programów. Warto wspomnieć m.in. o studiówce, w ramach której każdy uczeń klasy maturalnej otrzymuje bon Unii na kwotę 100 dolarów. Czyli jeśli w danym roku mamy 300 maturzystów, Unia przeznacza na ten cel 30 tys. dolarów. Ponieważ od ponad dekady jesteśmy tzw. organizacją sponsorującą Unię, coroczne składki członków Unii w wysokości 20 dolarów mogą być przeznaczone na naszą działalność. W ten sposób w zeszłym roku otrzymaliśmy blisko 400 tys. dolarów. Drugim ważnym źródłem finansowania są środki pozyskiwane z projektów od instytucji w Polsce, takich jak Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Edukacji oraz Instytut Rozwoju Języka Polskiego. Oprócz tego przy organizowaniu różnego rodzaju wydarzeń, staramy się także dotrzeć do sponsorów, w tym firm polonijnych działających głównie na terenie Nowego Jorku, New Jersey i Connecticut. Nie można również pominąć osób, które bezinteresownie wspierają naszą działalność, czasem nie mając nic wspólnego z oświatą, ale doceniając nasze działania i ich efekty, przekazując nam darowizny. Wsparcie naszej organizacji to nie tylko środki finansowe, ale również pomoc organizacyjna i logistyczna przy różnego rodzaju wydarzeniach. Z wielką przyjemnością i satysfakcją podkreślam, że w naszym jubileuszowym bankiecie wzięli udział przedstawiciele kilkunastu organizacji polonijnych.

W bankiecie licznie wzięli również udział ci, bez których polonijne szkolnictwo nie mogłoby istnieć – czyli nauczyciele. Kim jest nauczyciel w polonijnej szkole?

Obecnie w 73 szkołach polonijnych zrzeszonych w CPSD pracuje około 800

nauczycieli. Większość osób trafiających do polonijnego szkolnictwa cechuje ogromna pasja do nauczania, poświęcenie i patriotyzm. Jeśli chodzi o kwalifikacje, każdy pedagog posiada pełne uprawnienia do pracy na swoim stanowisku, choć nie wszyscy kształcili się wcześniej do pracy z dziećmi. Dlatego wielu nauczycieli stale podnosi swoje kwalifikacje. Nasza organizacja posiada własny ośrodek metodyczny, w którym wspieramy nauczycieli, organizując różnego rodzaju webinaria i warsztaty prowadzone przez specjalistów zarówno z zakresu nauczania języka polskiego, jak i psychologii oraz pedagogiki. Obecnie bardzo popularne są również warsztaty poświęcone sztucznej inteligencji, podczas których pokazujemy, w jaki sposób może ona wspomóc pracę nauczyciela. W planach mamy także współpracę z uczelniami w Polsce, gdzie nasi nauczyciele mogliby kontynuować studia podyplomowe z zakresu kształcenia pedagogicznego.

Poznała Pani wszystkich nauczycieli osobiście na przykład podczas procesu rekrutacji?

Nie, ale dobrze, że ta kwestia została poruszona. Nie każdy bowiem zdaje sobie sprawę, że Centrala nie jest pracodawcą dla nauczycieli. To dyrektor każdej szkoły autonomicznie decyduje, kogo i na jakich warunkach zatrudnia. Muszę jednak powiedzieć, że po tylu latach na stanowisku prezesa, setkach różnych wydarzeń i wielu wizytach w polonijnych szkołach znam osobiście większość nauczycieli. Z wieloma z nich utrzymuję również stałe relacje.

Nie sposób nie zauważyć, że w tym roku również Pani obchodzi swój jubileusz – sprawuje Pani funkcję prezesa CPSD od 2005 roku, czyli już równo dwadzieścia lat. Jednak w szkolnictwie polonijnym jest Pani obecna znacznie dłużej...

Kiedy na początku lat 90. przyleciałam do Stanów Zjednoczonych, to właśnie w parafii Św. Cyryla i Metodego na Greenpointie spotkałam księdza, którego znałam jeszcze z Podlasia – wcześniej byliśmy razem w studenckiej grupie działającej przy parafii w Białymstoku. Zaproponował mi wtedy, abyśmy założyli szkołę sobotnią przy parafii. Placówka rozpoczęła działalność we wrześniu 1993 roku, a rok później oficjalnie została jej dyrektorem. I w tym miejscu, gdzie jesteśmy, polska szkoła funkcjonuje od ponad 30 lat. To szkoła, z którą jestem związana całym sercem, która jest moim „małym dzieckiem”, w której pracują wyjątkowi ludzie, a rodzice są wspaniali. Przede wszystkim jednak w trakcie mojej kariery pedagogicznej jako dyrektor miałam przyjemność współpracować ze wspaniałymi księżmi, dla których zrozumienie, pomoc i dialog zawsze były podstawą, aby takie szkoły jak ta mogły funkcjonować prawidłowo.

Nie powiedzieliśmy tego wcześniej, ale polskie szkoły sobotnie najczęściej powstawały i do dzisiaj funkcjonują przy parafiach...

Takie były uwarunkowania historyczne – parafie jednoczyły Polaków, którzy znaleźli się na emigracji. Szkoły przyparafialne przez lata były kolebką polskości i kształtowały środowisko polonijne. Nawet obecnie 80% placówek należących do Centrali to szkoły przyparafialne, funkcjonujące przy kościołach, natomiast pozostałe wynajmują lokale od innych instytucji.

Te dwie dekady sprawowania przez Panią funkcji prezesa – to dużo czy mało?

Dla mnie to jak jeden długi dzień. Każda chwila pracy na rzecz szkolnictwa polonijnego to coś, co robię z serca. Serce dyktuje mi, że tu, na obczyźnie, muszę oddać to, co otrzymałam w Polsce – swoją wiedzę, miłość do kraju i swoje poświęcenie. Łatwo w tym się zatracić, dlatego trudno mi uwierzyć, że naprawdę trwa to już 20 lat

Co jest największym wyzwaniem w Pani pracy?

Myślę, że największym wyzwaniem jest umiejętność dialogu i empatia wobec wszystkich osób, z którymi na co dzień współpracuję i realizuję zadania związane z działalnością organizacji. Tych codziennych obowiązków, spraw i problemów jest naprawdę dużo. Ale jeśli robi się to, co się kocha, każdy problem można rozwiązać. Mam również szczęście, że od 20 lat stoją za mną oddani społecznicy, którzy pracowali lub nadal pracują w zarządzie CPSD. Bez właściwych ludzi trudno o jakikolwiek sukces. Wielkie słowa uznania należą się więc wszystkim, z którymi miałam możliwość współpracować.

Co jest najprzyjemniejsze w byciu prezesem?

Największą satysfakcję daje mi poczucie wspólnoty, kiedy patrzę na uczniów, rodziców i studentów ze świadomością, że są to moi bliscy, którzy w jakiś sposób są związani ze mną. Trudno to opisać słowami, ale najpiękniejsze są momenty, kiedy po kilkunastu latach jakiś młody człowiek pyta mnie, czy go pamiętam. To również nagroda i satysfakcja, że ktoś chce przyznać, iż spotkaliśmy się kiedyś po drodze. Ostatnio, podczas jubileuszowego koncertu, podszedł do mnie jeden z wykonawców właśnie z tym pytaniem. Kiedyś, przed laty, w szkole Św. Cyryla i Metodego mieliśmy jasełka, a uczeń ten występował wtedy w roli papieża Jana Pawła II. Powiedziałam mu, że nie tylko pamiętam jego występ, ale również znam jego imię. Młody człowiek był niezwykle zaskoczony, ale ja zawsze staram się pamiętać uczniów, których miałam okazję spotkać osobiście. Chwil wzruszenia dostarcza mi również lektura listów od rodziców, którzy potrafią napisać piękne podziękowania. Ostatnio otrzymałam taki list w związku z jubileuszem od jednej z mam ze szkoły na Long Island. Napisła w nim, że z całego serca dziękuje mi i całemu zarządowi Centrali za poświęcenie, czas i serce wkładane w realizację naszej misji. Dodała też życzenia na kolejne 100 lat istnienia Centrali. Wiem, że może nie wypada się chwalić, ale ten list był naprawdę piękny i dostarczył mi wiele wzruszeń. Takich dowodów uznania otrzymujemy bardzo dużo i są one dla nas niezwykle cenne.

Za swoją działalność otrzymała Pani również wiele odznaczeń, zarówno państwowych, jak i resortowych. Można wymienić tutaj chociażby Order Zasługi RP czy Medal Komisji Edukacji Narodowej...

8 listopada w Garfield w New Jersey odbył się uroczysty bankiet z okazji 100-lecia CPSD, podczas którego uhonorowano organizacje wspierające Centralę, m.in. Polsko-Słowiańską Federalną Unię Kredytową. Na zdj. przewodniczący Rady Dyrektorów PSFCU Krzysztof Matyszczyk oraz prezes i CEO Bogdan Chmielewski z prezes CPSD dr Dorotą Andracką

Odznaczenia i wyróżnienia są bardzo ważne, ale nic nie zastąpi spontanicznych, ludzkich reakcji, o których opowiadałam wcześniej. Moja praca daje mi niezmiennie satysfakcję i radość. Na pewno jestem dumna z tego, że Centrala jest obecnie organizacją nowoczesną i dobrze zarządzaną – taką, która stara się wychodzić poza kręgi szkolnictwa i uczestniczy w różnego rodzaju wydarzeniach. Współpracujemy z organizacjami w Polsce i w Polsce, a także nawiązujemy kontakty ze szkołami w innych krajach, takich jak Niemcy, Anglia, Irlandia czy Kanada. Cieszę się, że te wysiłki – moje i całego zespołu – są doceniane i widoczne zarówno w Polsce, jak i w Polsce. Prywatnie moim największym sukcesem jest to, że mogę realizować swoje marzenia, licząc na wsparcie i wyrozumiałość rodziny, męża i dzieci.

Z mężem Markiem mają Państwo dwójkę synów, którzy również ukończyli szkołę im. Cyryla i Metodego na Greenpointie...

Nasi synowie, Sebastian i Damian, urodzili się w Polsce i byli bardzo mali, gdy przyjechaliśmy do Stanów Zjednoczonych. Pierwsze lata były dla nas dużym poświęceniem – chcieliśmy ich dobrze wychować i wykształcić. Później sami pomagali mi budować polonijne środowisko, wspierali mnie i wspierają do dziś w realizacji wielu inicjatyw związanych z oświatą polonijną. Obaj posiadają certyfikaty z języka polskiego jako obcego. Dziś są już dorośli, a do szkoły uczęszczają moje wnuczka: 10-letnia Anabelle i 12-letni Krystian. Oczywiście oboje pięknie mówią po polsku – i często odrabiają lekcje z babcią.

Łącząc Pani funkcję prezesa, dyrektora szkoły i obowiązki rodzinne. Jak udaje się to wszystko pogodzić?

Można wszystko pogodzić, jeśli jest się osobą dobrze planującą i potrafiącą funkcjonować według ustalonego harmono-

PSFCU

gramu. Doba ma tylko 24 godziny – dlatego wszystkie działania powinny być dobrze przemyślane. W życiu kieruję się zasadą „3-3-3” Briana Tracy’ego, która zakłada m.in., że każdego ranka należy wykonać to, co jest najtrudniejsze. Wszystkim, którzy chcą poprawić swoją codzienną efektywność, polecam książkę jego autorstwa „Eat That Frog” („Zjedz tę żabę”). Znakomicie pokazuje, jak można usprawnić organizację swojego czasu.

Przy tak dobrym planowaniu zakładam, że ma Pani również czas na odpoczynek i rozwijanie swoich zainteresowań. Jak więc prezes CPSD spędza wolny czas?

Moim hobby jest przede wszystkim czytanie książek, szczególnie psychologicznych i kryminalnych. Gdybym mogła wrócić do lat młodości, być może wybrałabym kryminalistykę i kształciła się w tym kierunku. Kiedy byłam nauczycielem w Polsce, współpracowałam z policją podczas przesłuchań z trudną młodzieżą i pamiętam, że ta praca dawała mi dużo satysfakcji. Moją kolejną pasją są podróże. Wiele zwiedzamy z mężem, przede wszystkim Europę, aby zobaczyć miejsca, do których nie dotarliśmy wcześniej. Dużo też wyjeżdżamy na wypoczynek całą rodziną, z dziećmi i wnukami. Zawsze w okresie Thanksgiving staramy się wyjeżdżać wspólnie na Karaiby, spędzając tam dwa tygodnie w ciszy i rodzinnej atmosferze.

A w Nowym Jorku ma Pani jakieś ulubione miejsca?

Może to wydać się dziwne, ale moim ulubionym miejscem w Nowym Jorku jest Greenpoint. Pracuję na co dzień w polskiej dzielnicy, więc nic dziwnego, że szczególnie sentymentem darzę szkołę i kościół Św. Cyryla i Metodego. Na Greenpoint wracam również prywatnie. Kiedy przechodzę Manhattan Ave., mój mąż powtarza, że tyle miłości i słów szacunku, ile dostaję od ludzi tutaj, nie dostałabym nigdzie indziej. Odwiedzam polskie sklepy i księgarnie w Polsce, prowadzoną przez panią Beatę i jej męża, na których wsparcie mogę liczyć od lat.

Jakie ma Pani marzenia na przyszłość?

Chciałabym, aby w placówkach zrzeszonych w Centrali niezmiennie pracowali wspaniali nauczyciele z powołania, a atmosfera była zawsze rodzinna, gdzie wszystkie problemy można rozwiązać w duchu zrozumienia i wzajemnej pomocy. Wierzę, że w kolejnym stuleciu liczba realizowanych przez Centralę programów będzie rosła, podobnie jak fundusze gromadzone na ich finansowanie. Koncentrując się na najbliższej przyszłości, w związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia, życzę wszystkim uczniom, nauczycielom i współpracownikom spokojnych świąt i pomyślności w 2026 roku.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał
 MARCIN ŻURAWICZ

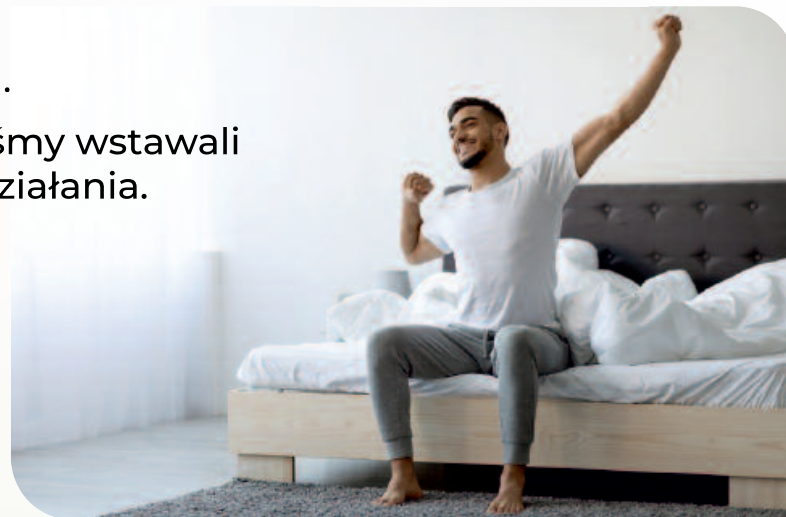
Zdrowy Sen - Wspaniały Dzień!

Zdrowy sen jest możliwy z wyrobami z gorczycy oraz łusek gryki od firmy Bio Product Center, która istnieje na rynku amerykańskim od 2001 roku.

🌿 Nasze wyroby pozwolą Ci zdrowo spać i wypoczywać, bez potrzeby sięgania po tabletki.

🌿 Nieważne, gdzie śpimy – ważne, żebyśmy wstawali wypoczęci, pełni energii i gotowi do działania.

Zaburzenia snu mogą prowadzić do niedoboru **dopaminy** – hormonu odpowiedzialnego za poczucie satysfakcji i szczęścia. To zaledwie początek całej serii problemów, od zmęczenia i rozdrażnienia, przez trudności z nauką, aż po zwiększone ryzyko depresji. Neurolodzy ostrzegają: „**Bezsennność uszkadza ciało, umysł i emocje**”.

Nasza oferta obejmuje:

Produkty z gorczycy takie jak:

- 🌿 Maty z gorczycy w różnych rozmiarach, które chronią przed promieniowaniem geopatycznym żył i cieków wodnych oraz promieniowaniem emitowanym przez telewizory, komputery i telefony komórkowe.

Produkty z łuską gryki i gorczycy takie jak:

- 🌿 Bio poduszki z łusek gryki i gorczycy
- 🌿 Maty samochodowe
- 🌿 Maty do wózków inwalidzkich

Wszystkie nasze produkty powstają w USA

Nie czekaj! Zadzwoń już teraz pod numer **773 965 6133** lub zamów na: **www.bioproductcenter.com** i ciesz się zdrowszym życiem!

**Chcesz
zostać naszym
przedstawicielem?
Zadzwoń!**

IDEALNY POMYSŁ NA ZDROWY PREZENT!

EXPLORE YOUR HERITAGE

SUMMER 2026 | JUNE 14 - JUNE 25

Heritage Polonia is the premier Polish heritage experience, offering young Polish-Americans an exclusive, **fully-funded** journey through Poland's most historic and influential cities. This immersive program goes beyond tourism—participants engage with government officials, top business leaders, and cultural icons, gaining a deep understanding of Poland's modern role on the global stage. Through unparalleled access, networking, and cultural exploration, Heritage Polonia creates lifelong connections and empowers future leaders to strengthen U.S.-Poland relations.

The program covers round-trip airfare, accommodations, all meals, excursions, and in-country transportation, ensuring a seamless and immersive experience. Participants are only responsible for a \$79 application fee, making this an unparalleled opportunity to explore Poland at virtually no cost.

APPLY TODAY
REGISTRATION PERIOD: NOVEMBER 15 - DECEMBER 15, 2025

REQUIREMENTS

To be eligible for Heritage Polonia, applicants must be **18-26 years old** at the time of travel and hold **U.S. citizenship** or permanent residency. This program is designed for individuals with a **strong passion for Polish culture**, history, and heritage, who are eager to deepen their connection to Poland. Participants must also be available to travel on program dates and fully commit to this immersive experience.

LOCATIONS

We will depart from ORD (Chicago) and arrive at WAW (Warsaw). Throughout our journey, we will explore Poland's most historic and culturally rich cities, experiencing their deep heritage, vibrant modern life, and breathtaking landscapes.

Cities we will visit: Warsaw | Sopot | Gdańsk | Kraków | Zakopane.

NETWORK

Heritage Polonia isn't just about exploring Poland—it's about connecting with the country's top leaders, decision-makers, and innovators. Participants gain exclusive access to high-level meetings with government officials, business executives, and industry pioneers, providing a unique perspective on Poland's economic and geopolitical landscape.

ONCE-IN-A-LIFETIME OPPORTUNITY

4400 Q street NW, Washington DC 20007
phone : (800) 441-4560 | Email : contact@heritagepolonia.com
website: www.heritagepolonia.com

SCAN ME

RAPORT SPECJALNY

Administracja Donalda Trumpa opracowała 28-punktowy plan mający stać się podstawą rozejmu między Rosją i Ukrainą

Wojna... czy pokój?

 White House

Ponad dwa i pół roku po rozpoczęciu pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę temat pokoju znów wrócił na pierwsze strony gazet – tym razem za sprawą administracji Donalda Trumpa. Biały Dom forsuje 28-punktowy plan zakończenia wojny, który – jeśli zostałby przyjęty – nie tylko zmieniłby sytuację w Kijowie, ale też cały układ bezpieczeństwa w Europie. Dla Polski to nie jest abstrakcyjna debata dyplomatyczna, lecz kwestia bezpośrednio związana z bezpieczeństwem i przyszłością NATO.

28 punktów

28-punktowy plan przewiduje natychmiastowe zawieszenie broni i „zamrożenie” frontu jako faktycznej granicy w wielu rejonach. Rosja miałaby zachować kontrolę nad Krymem, całym obwodem donieckim i ługańskim oraz okupowanymi fragmentami obwodów zaporoskiego i chersońskiego. Ukraina rzekłaby się aspiracji do NATO, ograniczyła liczebność armii, a na jej terytorium nie mogłyby stacjonować zachodnie wojska. W zamian mogłaby dążyć do członkostwa w UE, otrzymałaby amerykańskie gwarancje bezpieczeństwa oraz środki na odbudowę – finansowane z zamrożonych rosyjskich aktywów i funduszy unijnych. Plan zakłada też stopniowe znoszenie sankcji wobec Rosji oraz jej powrót do formatu G8.

Kluczowe jednak jest to, że projekt de facto akceptuje zdobycze terytorialne Rosji i zakłada szeroką amnestię polityczną: wszystkie strony miałyby rzec się przyszłych roszczeń i ścigania za działania prowadzone w czasie wojny. To właśnie ten element krytycy planu – od ekspertów po wielu europejskich przywódców – określają jako „nagrodę za agresję”.

Kijów pod presją

Z perspektywy Ukrainy projekt jest przedstawiany jako oferta zakończenia wojny, ale kosztem rezygnacji z części terytorium i zaakceptowania długotrwałej obecności Rosji na zajętych ziemiach. Zachód próbuje przekonać Kijów, że zamrożenie frontu pozwoli na odbudowę kraju i stopniowe wzmacnianie pozycji gospodarczej.

Prezydent Wołodymyr Zełenski publicznie powtarza jednak, że Ukraina nie może zgodzić się na „dyktat pokoju, który

wynagradza agresora” i że celem pozostaje przywrócenie integralności terytorialnej, w tym Krymu. W wywiadach udzielonych zachodnim mediom podkreśla, że jest gotów rozmawiać o zakończeniu wojny, ale nie o rezygnacji z suwerenności czy trwałym oddaniu terytoriów.

Jednocześnie Kijów działa pod rosnącą presją – zarówno militarną, jak i polityczną. Krytycznie na odbiór Ukrainy na Zachodzie wpływa głośny skandal korupcyjny, m.in. sprawa nieprawidłowości w państwowym koncernie Enerhoatom i przetargach związanych z bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej. Zachodnie media podawały, że wartość ujawnionych nadużyć sięga ok. 100 mln dolarów; w efekcie prezydent zwolnił kilku urzędników i zapowiedział zaostrzenie walki z korupcją, do dymisji podał się też szef jego biura Andrij Jermak.

Co na to Polska?

Większość państw europejskich wraz z Kanadą i Japonią uznaje, że amerykański projekt „w obecnej formie wymaga dalszej pracy” i że nie może prowadzić do sytuacji, w której Ukraina pozostanie podatna na kolejne ataki, a zasada nienaruszalności granic siłą zostanie de facto złamana.

Premier Donald Tusk podkreśla w wypowiedziach dla polskich i europejskich mediów, że jakiegokolwiek plan pokojowy nie może osłabiać bezpieczeństwa Europy ani legitymizować zmian granic dokonanych przy użyciu siły. Wskazuje, że mówienie o pokoju bez realnych gwarancji dla Ukrainy byłoby zachętą dla Kremla do dalszej polityki faktów dokonanych.

Jeszcze ostrzej wypowiedział się minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski, który stwierdził: „To nie zdolność ofiary do obrony zagraża pokojowi, lecz przekonanie agresora, że może coś zyskać dzięki wojnie”. W ten sposób wpisał spór o plan Trumpa w szerszy kontekst: jeśli Zachód przyjmie logikę ustępstw, sygnał odczyta nie tylko Moskwa, ale i inni potencjalni agresorzy.

Prezydent Karol Nawrocki w wypowiedziach przywoływanych przez media

Prezydent USA wielokrotnie zapowiadał, że „zakończy” wojnę między Ukrainą a Rosją. Zaproponowany przez niego w listopadzie plan ma stanowić podstawę negocjacji między oboma krajami

zwracał z kolei uwagę, że Polska wspiera wszystkie wysiłki na rzecz zakończenia wojny, ale każdy plan pokojowy musi być przede wszystkim akceptowalny dla Ukrainy i nie może „nagradzać agresora”.

(Nie)bezpieczeństwo

Z polskiego punktu widzenia stawką jest nie tylko los Ukrainy, ale także wiarygodność NATO i całego porządku bezpieczeństwa w regionie. Przyjęcie planu, który sankcjonowałby okupację części terytorium sąsiedniego państwa, byłoby odejściem od zasad, na których opiera się powojenny ład w Europie: nienaruszalności granic i zakazu agresji.

Zamrożony konflikt oznaczałby też trwałą obecność rosyjskich wojsk kilkaset kilometrów od polskiej granicy i konieczność utrzymywania wysokich wydatków na obronność przy jednoczesnym ryzyku, że część sojuszników uzna sprawę za „zamkniętą”. Groziłby też niebezpiecznym precedensem – skoro jedno państwo może zostać nagrodzone za agresję, dla czego inni mieliby przestrzegać reguł?

Wątpliwości budzi też sposób prowadzenia rozmów – w wąskim gronie, z dużym udziałem zakulisowych negocja-

torów gospodarczych i z elementem „deal-makingu” na surowcach i odbudowie – rodzi obawy, że interesy bezpieczeństwa regionu mogą zostać podporządkowane krótkoterminowej kalkulacji politycznej i biznesowej.

Pokój... za wszelką cenę?

Realistycznie patrząc, żadna wojna nie kończy się bez kompromisów. Z drugiej strony historia Europy XX wieku pokazuje, że „pokój za wszelką cenę” potrafi być tylko przerwą przed kolejnym konfliktem. Pytanie o plan Trumpa nie brzmi więc wyłącznie: czy zakończy on walki, ale: na jakich warunkach, z jakimi gwarancjami i jaką ceną zapłacą za to państwa frontowe, w tym Polska.

Polskie władze – zarówno rząd, jak i prezydent – starają się dziś balansować między poparciem dla rozmów o zakończeniu wojny a sprzeciwem wobec rozwiązań, które legitymizują agresję. Niezależnie od ostatecznego kształtu porozumienia, to właśnie od tej równowagi między chęcią pokoju a obroną zasad będzie zależeć bezpieczeństwo regionu na kolejne dekady.

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com
Gallery Properties International

*Jako właściciel budynków na wynajem
pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji
i zadbam o właściwe zarządzanie.*

■ Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę

■ Nieruchomości bankowe ■ Biznesy

■ Działki budowlane ■ Inwestycje

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486
vitorealtor@vitofl.com

www.FloridaHomeParadise.com

Worcester Funeral Home

**NIE WSZYSTKO MOŻNA
W ŻYCIU ZAPLANOWAĆ...**

Ale zaplanowanie i opłacenie własnego pogrzebu sprawi,
że Twoje ostatnie życzenia będą spełnione
i pozbawi Twoich bliskich dodatkowych kłopotów.

Nasz zakład pogrzebowy służy lokalnej Polonii
od 1912 roku i mieści się tuż obok polskiej parafii.

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
298 Grafton St., Worcester, MA
Tel. 508-753-4211

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
33 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-756-8346

www.worcesterfuneral.com

**Podaruj swojemu dziecku
język ojczysty!**

Szkoła Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II w Bostonie

52 Boston St.,
South Boston, MA 02127

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org
polishlanguageschool@yahoo.com
617-464-2485

**MERRY
CHRISTMAS**

Życzymy wszystkim
Klientom oraz całej Polonii
wesołych Świąt.

**Orawa
Bakery &
Delicatessen**

Polecamy własnej produkcji gołąbki,
pierogi i inne wyroby garmazeryjne,
ciasta i torty na zamówienie
oraz szeroki asortyment
artykułów spożywczych.

60 East Main Street, Webster, MA 01570
tel. 508-949-0475

AV INSURANCE BROKERAGE

Ubezpieczenia Medicare

- Pomagamy rodzinom w znalezieniu ubezpieczeń powiązanych z Medicare
- Specjalizujemy się w ubezpieczeniach zdrowotnych związanych z Medicare
- Zapraszamy osoby w wieku 64+ na bezpłatne konsultacje
- Pomagamy zarówno osobom posiadającym już Medicare, jak i tym, którzy dopiero będą wybierać plan

**Okres otwartej rejestracji
Medicare trwa od 15 października
do 7 grudnia 2025**
(w tym czasie można zapisać się, zmienić lub przenieść plan zdrowotny i lekowy Medicare)

Adres do korespondencji:
P.O. Box 354 Oxford, MA 01540-0354
wierbik@peoplepc.com

508-864-3180

Zapraszamy do kontaktu!

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

- ✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
- ✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
- ✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm
- ✓ NOWOŚĆ! Zajęcia dla dorosłych

**ZAPISZ SIĘ
JUŻ DZIŚ!**

Szkoła Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korczakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

Nowa płyta Maryli Rodowicz! Legenda w duetach z młodymi przedstawicielami polskiej sceny artystycznej

Niech żyje bal!

 Facebook/Maryla Rodowicz

Choć Maryla Rodowicz świętuje na scenie kolejne dekady, jej twórczość wciąż zaskakuje świeżością i odwagą. Najnowszy album „Niech żyje bal” jest tego najlepszym dowodem. Ten ambitny projekt, który połączył w jednym muzycznym świecie artystkę o statusie ikony z przedstawicielami młodszego pokolenia twórców, trafił do słuchaczy 14 listopada i od razu wzbudził duże zainteresowanie, nie tylko wśród wiernych fanów Rodowicz.

Międzypokoleniowe duety

Wśród głosów nowego pokolenia pojawiają się jedne z najważniejszych nazwisk współczesnej polskiej estrady: Dawid Kwiatkowski, Roxie Węgiel, Mrozu, Błażej Król, Bryska, Lamberly, Igor Herbut, Misia Furtak, Tribbs, Skytech oraz Krzysztof Zalewski. Każdy z tych artystów wniósł do klasycznych utworów Maryli Rodowicz własny charakter – od delikatnych, intymnych interpretacji po pełne energii, nowoczesne aranżacje.

„Niech żyje bal” nie jest zwykłą płytą z klasycznymi duetami. To zapis spotkania artystycznych światów, które pozornie wiele dzieli, a jednak łączy jeden wspólny mianownik – szacunek do melodii i emocji odbiorców.

Przeboje w nowych wersjach

Muzyka Maryli Rodowicz od lat żyje własnym życiem – jest cytowana, remiksowana, wraca w filmach, serialach i trafia do kolejnych pokoleń słuchaczy. Album „Niech żyje bal” pokazuje, że w tych piosenkach tkwi wciąż niewykorzystany potencjał.

W klubowym, pulsującym rytmem wydaniu „Ale to już było” Tribbsa trudno nie usłyszeć świeżości, która przenosi klasyk na współczesne parkiety. Bryska wprowadza do „Łzy na ramię” melancholię, która idealnie odnajduje się w jej popowej stylistyce. Mrozu natomiast ociepla „Sing-Sing”, nadając mu soulowego pulsu i charakterystycznego groove'u.

„Wielka woda” w duecie z Dawidem Kwiatkowskim nabiera filmowego rozmachu, a Roxie Węgiel w „Damą być” przywraca tej piosence młodzieńczą lekkość, która tylko podkreśla jej po-

Nowa płyta Maryli Rodowicz pt. „Niech żyje bal!”, na której znalazły się nowe aranżacje jej największych przebojów, ukazała się 14 listopada

nadczasowy wydzźwięk. Szczególnym momentem albumu jest wspólna interpretacja „Remedium” z Krzysztofem Zalewskim. To jedna z tych kolaboracji, w których słyszeć nie tylko szacunek do oryginału, ale też prawdziwą muzyczną rozmowę między artystami.

Muzyczna świeżość

„Niech żyje bal” nie jest projektem sentymentalnym – choć trudno nie odczuć w nim nostalgii. To przede wszystkim odważna próba pokazania, że piosenki zasłyszane wiele lat temu w domach, samochodach i na szkolnych akademiach mogą brzmieć tak, jakby powstały współcześnie. Co ważne, Rodowicz nie traci w tej współpracy nic ze swojego charakterystycznego stylu. Wokalnie pozostaje wierna sobie, a jednocześnie daje młodym wykonawcom przestrzeń do interpretowania jej utworów po swojemu. Siłą tego projektu jest różnorodność. Na płycie obok tanecznych, elektronicznych brzmień znajdziemy też utwory intymne, surowe, wręcz kameralne. Każdy duet jest osobną historią, a jednocześnie wszystkie razem tworzą obraz artystki świadomej swojej legendy, ale w pełni otwartej na nowoczesność.

Maryla wciąż inspiruje

Maryla Rodowicz, choć mogłaby spocząć na laurach, wciąż zaskakuje. Album „Niech żyje bal” powstał w idealnym momencie – gdy Rodowicz z jednej strony ma status ikony, a z drugiej nieustannie szuka nowych artystycznych impulsów. To płyta, która pokazuje jej twórczość jako żywą, aktualną i gotową na nowych odbiorców.

W ostatnich tygodniach nowe wersje utworów Rodowicz bez trudu zdobyły popularność wśród współczesnych hitów. To najlepszy dowód na to, że dobra piosenka nie ma terminu ważności – musi jedynie spotkać właściwego interpretatora.

 ALICJA DĘBEK

Twoja sprawdzona POLONIJNA AGENCJA!

- ▶ Bilety lotnicze do/z Polski oraz do wszystkich portów lotniczych
- ▶ Paczki do Polski, Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej
- ▶ Transport samochodów, pojazdów, mienia
- ▶ Wysyłka dolarów na cały świat do odbioru, z dostawą do domu lub na konto
- ▶ Wycieczki i wakacje all inclusive (ubezpieczenie na czas podróży)
- ▶ Rejsy statkiem (Cruises)
- ▶ Hotele, wynajem samochodów
- ▶ Tłumaczenia i usługi notarialne

*Odwiedź
Ziggy's Tours
i zaplanuj
swoją
następną
podróż!*

**ZIGGY'S
TOURS**
And Service

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125

Tel. 617-288-7777 • Fax 617-288-5777

ziggy@ziggystours.net

www.ziggystours.net

Peter Szyjka, Esq.

*Dumnie służymy
Polonii od 20 lat*

Specjalizujemy się w:

- ☑ sprawach imigracyjnych - immigration law
- ☑ odszkodowaniach za obrażenia ciała, wypadki samochodowe i inne - car accidents and personal injury cases
- ☑ usługach nieruchomościowych - real estate
- ☑ testamentach i sprawach majątkowych - estate planning

Skontaktuj się z nami:

Tel. 617-269-4290

Kom. 617-835-4057

E-mail: peter@sdlawboston.com

www.sdlawboston.com

Nowe biuro w Quincy

1372 Hancock Street

Suite 203

Quincy, MA 02169

POLISH-AMERICAN CITIZENS CLUB

zaprasza na

Bal Sylwestrowy 31 Grudnia 2025

7 pm - 1 am

82 Boston Street,
Boston MA 02125

Music by
DJ Mariusz

Uroczysta kolacja
serwowana przez
Cafe Polonia

Bilety \$110 od osoby

Szampan o północy

Rezerwacja i sprzedaż biletów:
Stasia (617) 816-0142

„Spokojny plener”

– Integracja! – Głos Kazika wyrwał ją z zamyślenia. *Ten, to nie odpuści.* – Już dziesiąta na zegarze!

– Chyba dwudziesta druga. No Kička, zbieraj się! Impreza! – Ircia, jak zwykle do imprezowania była pierwsza. Jej ciemne włosy błyszczały w świetle lampy i oblepiały dość okrągłą twarz. Przykrótka bluzeczka i obcisłe legginsy wydawały obfite kształty.

– Zostaję – powiedziała na tyle stanowczo, że dziewczyny dały jej spokój.

Przez otwarte okno powiewało lekkim lipcowym wiatrem. Ciszę zakłócał gwar dobiegający z tarasu, na którym się wszyscy zebrali. W pokoju było tylko tyle światła, co dawał księżyc i gwiazdy. Kička leżała z rękami pod głową wpatrzona w okno. Nagle coś zaszeleściło. Zamarła. Do pokoju weszła jakaś postać, a właściwie zakradła się. Kička była niewidoczna w kącie pokoju. Postać rozglądała się przez chwilę, po czym przesunęła się bezszelestnie w stronę obrazów, opartych o ścianę. Pomału i cicho zaczęła je przeglądać, przyświecając sobie małą latarką. Wyciągnęła dwa podobnych rozmiarów i już miała z nimi wyjść, kiedy Kička nie wytrzymała.

– A po co ci te obrazy?

Postać zeszytniała na ułamek sekundy, zostawiła obrazy i wybiegła równie bezszelestnie jak weszła. Kička drżącymi rękami wyjęła komórkę i z trudem wybrała numer Kazika.

– Chodź tu, szybko! Błagam!

Głos jej brzmiał tak tragicznie, że przybiegli Kazek, Mietek i Robert, a za nimi zaniepokojone dziewczyny.

– Co się stało?

– Był tu.

– Kto?

– Ktoś! Nie wiem. Morderca? Obrazy chciał zabrać. Te obrazy.

Wskazała głową w stronę ściany.

– Nie ruszajcie niczego! – Kazik przejął rolę inspektora policji. – Mogą tu być odciski palców, to było włamanie. Sprawdźcie wszyscy swoje pokoje, czy nic wam nie pogięło? Rano zadzwonimy na policję.

Rozbiegli się błyskawicznie.

Bałagan w pokojach był nienaruszony.

Ircia jak zwykle była przy oknie, oparta łokciami o parapet, wychylała się niebezpiecznie. Pod oknem Mietek rozmawiał z nie wysokim, lekko siwiejącym brunetem. Chłód poranka tłumaczył narzuconą na ramiona jasną, nieco wmiętą marynarkę.

– Nie, nic nie zginęło, Kička go wystraszyła i uciekł.

– Kička?

– To znaczy Katarzyna Kicińska.

– Gdzie ją znajdzie?

– Jest w pokoju. Piętro, pierwsze drzwi po prawej.

– Kička, Kička, chodź tu, szybko! O ciebie pyta. Kto to?

– To komisarz, rozmawiałam z nim wczoraj.

– Aaa, taki Colombo?

Komisarz spojrział w górę. Ircia pomachała mu.

– Zaraz tu będzie. Ale przystojniak.

Policjant szedł pomału. Bacznie rozglądał się po korytarzu. Pokoje były pootwierane, dochodził z nich gwar i mocny zapach terpentyny. Kička siedziała na tapczanie, z kotem na kolanach. Na widok nieznajomego kot miauknął, zeskoczył z kolan swojej pani i ruszył w stronę policjanta. Otarł się o jego nogi mruczając przytulnie. Zaskoczona Kička zachowaniem swego pupila wstała i wzięła go na ręce.

– Przepraszam, ale nigdy się tak nie zachowuje. Raczej nie lubi obcych.

– Widocznie wyczuł dobrego człowieka – wtrąciła Ircia i uśmiechnęła się do komisarza uśmiechem numer dwadzieścia osiem, to znaczy od ucha do ucha.

– Widocznie. – Komisarz nie odwzajemnił uśmiechu. – To pani widziała napastnika?

– Tak, wczoraj wieczorem, po dwudziestej drugiej.

– Jak wyglądał?

– Miał zakrytą twarz. Taką kominiarkę nasuniętą na głowę. Poza tym było ciemno.

– A czy zauważyła pani coś charakterystycznego?

– Był chyba niski i krępy.

– Coś zabrał?

– Nie zdążył. Wystraszyłam go i uciekł.

* * *

Kička obudziła się z potwornym bólem głowy. W pierwszej chwili nic nie mogła sobie przypomnieć.

– Co się dzieje? Co się stało?

Leżała na wersalce w zupełnie obcym pokoju. Półmrok nie dawał możliwości dokładnego zlustrowania otoczenia. Była odrętwiała i przerażona. Zaczęła gorączkowo przypominać sobie wydarzenia. Przed obiadem wyszła z Kicią na spacer. Odkryła, że za zarośłami, które widać z okna ich pokoju jest malowniczy strumyk. Jego szum działał na nią kojąco. Pochylała się nad wodą, żeby obmyć podrapane w krzakach nogi i co dalej? Ktoś ją mocno złapał, przyłożył coś do twarzy... O co tu chodzi? To jakiś obłąd. Gdzie Kicia?

Posłyszała za drzwiami kroki. Drzwi pomału się otworzyły. Odruchowo zamknęła oczy.

Niech się dzieje co chce, tylko w filmach bohaterki są takie bohaterkie.

– Jeszcze nieprzytomna.

– Co z nią zrobimy? – Drugi Głos był wyraźnie podenerwowany. – Trzeba ją uciszyć.

Wycofali się z pokoju, ale słyszała ich przyciszoną rozmowę.

– Daj spokój. – Uspokoił go Pierwszy Głos.

– A jak mnie widziała?

– Nie rozpozna cię, było ciemno i szybko uciekłeś.

– Lepiej...

– Nie Zenek. Przetrzymamy ją tu do naszego wyjazdu, a potem ktoś ją znajdzie. Na przykład ten pozał się Boże komisarz.

Kička próbowała unieść głowę. – Kawy, majątek za kawę! – pomyślała. – Grozi mi tu nie wiem co, a ja myślę o kawie.

– Plener kończy się za dwa dni, zabieramy obrazy i wyjazd. Umówieni jesteśmy z ich szefem, że zaraz po wystawie w Gminnym Ośrodku Kultury pakujemy wszystko i jazda!

Szef? Kazik? Mówił coś o wystawie za granicą, w Holandii chyba. Jest w to zaplątany? Trzyma z bandziorami? Bez kawy nic nie wymyślę.

– No OK, ale nie mamy tego Kossaka.

– Kossak się znajdzie. Idź, obudź artystkę, tylko delikatnie! – Pierwszy Głos był opanowany i wyraźnie ważniejszy.

– Niech pani wstaje! – bandzior szarpnął Kičkę za ramię. Powoli otworzyła oczy. Udawała zasnęłą i zaskoczoną.

– Co się dzieje, gdzie jestem?

– Wszystko w porządku. – Pierwszy Głos stanął w drzwiach. – Proszę się nie obawiać, nie zrobimy pani krzywdy. Chcemy tylko wiedzieć, co zrobiła pani z Kossakiem?

Kička otworzyła szeroko oczy. Naprawdę nie miała pojęcia o czym mówią.

– Z Kossakiem? Nie znam.

– Artystka i nie słyszała o Kossaku? Nie wierzę.

– Juliuszu? Chodzi o tego Juliusza Kossaka? Zróbcie mi kawę, to pozbięram myśli.

Popatrzyli na siebie zaskoczeni, ale Pierwszy Głos dał znak temu drugiemu i po chwili wszyscy siedzieli przy aromatycznie pachnącej kawie. Mogła teraz dokładnie przyjrzeć się mężczyznom. Drugi Głos miał około trzydziestki, krępy, ogolony na tyso. Pierwszy Głos był nieco starszy, dużo wyższy, przystojny brunet. *Gdzieś go już widział. Na dworcu? Pomału Irci z bagażami.*

– To gdzie ten Kossak?

– Nie mam żadnego Kossaka, ani Wysockiego, ani Rembrandta.

– A płótno, na którym malowała pani portret?

Myśli zaczęły krążyć po głowie Kički z szybkością błyskawicy.

– Płótno, tak. Obraz na zamówienie.

Grunty był beznadziejny, więc namalowałam na swoim podobrazu.

– A tamten?
– Tamten ktoś zabrał. Któryś z kolegów, nie pamiętam...

– Przypomnij sobie Drugi Głos był niecierpliwy.

Kička drgnęła i popatrzyła na niego z wyrzutem.

– Przecież się staram. Trzeba było grzeczniej mnie spytać, a nie usypiać jakimś śniętym i porywać.

Czuła, że może sobie pozwolić na takie zarzuty bo Pierwszy Głos, ten przystojny brunet, był po jej stronie. Nie wiedziała, skąd ta pewność, ale tak było na sto procent.

Drugie Głos zerwał się z krzesła, ale zaraz przysiadł, usadzony wzrokiem kolegi. *Taka znajoma sylwetka... Zaczęła analizować sytuację. Co robić? – myślała. Powiedzieć, że to Robert? A jak jego też zabiją? A gdy nie powiem, to co ze mną zrobią? Lepiej nie przeciągać struny. Chyba zaczęli mnie szukać. Pewnie powiadomili komisarza i da im ochronę. Trzeba zwlekać. Dopóki im nie powiem, to mnie nie zabiją. Tak jest zawsze w kryminałach.*

Jadwiga Buczak

Jadwiga Buczak – oświeciana z urodzenia, rzeszowianka z wyboru. Przez wiele lat prowadziła bibliotekę w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu oraz oprowadzała grupy zwiedzających. Jest autorką kilku powieści i opowiadań o zabarwieniu kryminalnym z przyróżeniem oka. Wydała również trzy tomiki wierszy. Oprócz pisania jej pasją jest również malarstwo olejne i rysunek, w którym realizuje się tworząc i prezentując swoje prace na licznych wystawach zbiorowych i indywidualnych. Należy do Regionalnego Stowarzyszenia Twórców Kultury oraz Brzozowskiego Uniwersytetu Ludowego. Teksty „Spokojny plener” oraz „Wieczór autorski” są fragmentami nowej powieści autorki pt. „Gdzie artyści, tam kłopoty” (Wydawnictwo „Nie powiem”, Wojkowie, 2025).

Polska musi ograć Albanię, a potem lepszego z pary Szwecja – Ukraina

Nieźłe losowanie baraży do mundialu

 pzp.pl/facebook

Drużyna Albanii będzie rywalem piłkarskiej reprezentacji Polski w półfinale baraży o awans do mundialu 2026. Biało-Czerwoni będą gospodarzem tego meczu. W ewentualnym finale ten atut nie będzie im już dany.

Podczas losowania, które odbyło się w Zurychu w siedzibie FIFA, Polska znalazła się w 2. koszyku. Oznaczało to, że drużyna prowadzona przez Jana Urbana mogła trafić na Irlandię, Albanię, Kosowo albo Bośnię i Hercegowinę i to u siebie.

Teoretycznie najmniej pożądanym rywalem było Kosowo, a najniższej notowanym Bośnia. Drugą możliwie najlepszą opcją w półfinale była Albania i los właśnie ją przydzielił Lewandowskiemu i spółce.

Kolejne losowanie wyjaśniło kwestię potencjalnego przeciwnika w finale. Okazało się, że będzie to zwycięzca pary Ukraina – Szwecja. Los ponownie uśmiechnął się do Polaków, bo udało się uniknąć trzech najmocniejszych rywali z koszyka nr 1, czyli Włochów, Turków i Duńczyków.

Ostatnie rozstrzygnięcie nie poszło już po myśli Biało-Czerwonych. Oka-

Teoretycznie Polska nie ma przesadnie trudnej drogi na boiska Meksyku, USA i Kanady.
Nz. Matty Cash

zało się, że w przypadku awansu do finału drużyna znad Wisły rozegra ten mecz na wyjeździe (Ukraina grała jak do tej pory w el. MŚ w Polsce, nie wiadomo jeszcze, co z barażami w obliczu wylosowania Polski). Baraże zostaną rozegrane 26 i 31 marca 2026 roku.

Wcześniej, bo 5 grudnia, ekipy z każdej ścieżki barażowej poznają grupy na MŚ, w których zagrają w przypadku awansu. Z wyliczeń AbsurDB wynika, że Polska ma 31 procent szans na awans.

 TOM

Świątek i spółka wygrały w Billie Jean King Cup z Nową Zelandią i Rumunią

Awans Polski w rankingu ITF

Na kortach w Gorzowie Wielkopolskim polskie tenisistki pokonały bez straty seta zespoły Nowej Zelandii, Rumunii po 3:0 i tym samym wygrały rywalizację w grupie B turnieju kwalifikacyjnego Billie Jean King Cup.

W reprezentacji prowadzonej przez kapitaną Dawida Celta wystąpiła Iga Świątek, wiceliderka rankingu WTA, oraz zawodniczki LOTTO PZT Team: Katarzyna Kawa, Linda Klimovicova (obie BKT Advantage Bielsko-Biała) i Martyna Kubka (WKT Mera Warszawa).

Dzięki wymienionym zwycięstwom Polki przesunęły się w klasyfikacji ITF (Międzynarodowa Federacja Tenisowa) o dwie pozycje w górę – będą rozstawione z numerem 7 w losowaniu meczów kwalifikacyjnych (9-10 lub 10-11 kwietnia) o prawo gry we wrześniowym BJK Cup Finals 2026 w Shenzhen.

Po raz drugi z rzędu na czele narodowego rankingu ITF drużyn rywalizujących w BJKC zakończą Włoszki, które we wrześniu ponownie triumfowały w największej kobiecej imprezie w ramach „The World Cup of Tennis”. W Chinach powtórzyły

ubiegłoroczny wynik uzyskany w Maladze, gdzie w półfinale wyeliminowały Polki.

Włoszki wyprzedzają w klasyfikacji ITF drużyny USA i Wielkiej Brytanii. Czwarta jest Kanada, piąta Hiszpania, a szósta ekipa Czech. Polska zamknie listę rozstawionych zespołów, które w kwietniu będą rywalizować w światowej elicie.

Grono potencjalnych rywali Polek w walce o miejsce w BJK Cup Finals 2026 otwiera 8. w rankingu Ukraina. W koszyku dołosowywanych drużyn znajdują się również: Kazachstan, Japonia, Słowacja, Australia, Szwajcaria.

 TOM

Agata Kaczmarska wygrała w Delhi, a Michał Jarliński złamał rękę w finale

Puchar Świata dla Polki

Agata Kaczmarska miło będzie wspominać pobyt w Delhi – w stolicy Indii Polka wygrała zawody Pucharu Świata World Boxing. W finale kategorii do 80 kg pięściarka rodem z Iłży pokonała Pooję Rani, reprezentantkę gospodarzy.

Kaczmarska miała pewny medal w indyjskich zawodach, bo zarówno ona, jak i Aneta Rygielska (Pomorzanin Toruń) rozpoczęły zmagania od półfinałów. Pani Agata zdecydowała się na rywalizację w kategorii olimpijskiej do 80 kg, a nie w + 80 kg, w której wywalczyła w Liverpoolu mistrzostwo globu.

Na dzień dobry Polka pokonała 5:0 Kazaszkę Dianę Magaujajewą (Kazachstan) i mogła się szykować do finału. W nim po drugiej stronie stanęła hinduska Pooja Rani, brązowa medalistka mistrzostw świata (80 kg).

Początek był zacięty, ale niepomysłny dla bokserki Radomiaka, która przegrała I rundę na wszystkich kartach punktowych 9:10. W II rundzie Polka atakowała, a rywalka klinczowała. Hinduska przesadziła w tym elemencie i sędzia odebrał jej punkt na krótko przed końcem starcia. To przesądziło – Kaczmarska wygrała 3:2. Hinduska do końca rywalizacji nie potrafiła odwrócić losów rywalizacji i na koniec musiała uznać wyższość Polki.

W Delhi do finału dotarł Michał Jarliński (75 kg). Po dwóch rundach remisował z Uzbekiem Jawochirem Abdurachimowem. Niestety na początku trzeciej pięściarz Pomorzanina Toruń złamał rękę. Walczył heroicznie do końca, ale Abdurachimow wykorzystał sytuację i niejednogłośnie, ale wygrał.

Brąz zdobyły w Indiach: Wiktoria Rogalińska (Skorpion Szczecin, 54 kg), wspomniana Aneta Rygielska (60 kg), a u mężczyzn Adam Tutak (90 kg), wychowanek Samuraja Sanok, który w Polskiej Lidze Boks reprezentuje Legię Warszawa.

 TOM

 pzp.pl

Agata Kaczmarska zanotowała w tym roku sezon życia

Polonia też może głosować na najlepszego polskiego sportowca roku 2025!

Ruszył Plebiscyt „Przeglądu Sportowego”

Ruszył Plebiscyt „Przeglądu Sportowego” na Najlepszego Sportowca Polski. Nominowanych za osiągnięcia w 2025 roku przedstawiono w połowie listopada podczas konferencji na PGE Narodowym. Prezentacja laureatów nastąpi 10 stycznia podczas Gali Mistrzów Sportu w Teatrze Wielkim w Warszawie.

100-lecie plebiscytu

Będzie to 91. edycja plebiscytu, ale w tym roku przypada jednocześnie setna rocznica jego powstania. Na wspomnianej konferencji pojawiło się wielu znakomitych gości, pośród których znalazł się m.in. Robert Lewandowski. Napastnik Barcelony to trzykrotny zwycięzca plebiscytu, który zarazem aż 13 razy kończył go w najlepszej dziesiątce.

Kapitan futbolowej reprezentacji Polski trafił oczywiście na listę nominowanych i tym razem. – Czuję wielką dumę, że po raz kolejny jestem w gronie tak wspaniałych sportowców – mówił Lewandowski, który wygrywał Plebiscyt „Przeglądu Sportowego” w 2015, 2020 i 2021 roku.

W trakcie konferencji zaprezentowano listę 25 nominowanych, na której znalazł się także m.in. Wilfredo Leon. – Nie mogę się doczekać, gdy wszyscy spotkamy się na Balu Mistrzów Sportu i będziemy się dobrze bawić. To niesamowite wydarzenie! – stwierdził znakomity siatkarz, który w tym roku z reprezentacją wygrał Ligę Narodów, zdobył brązowy medal mistrzostw świata, a z zespołem LUK Lublin został mistrzem Polski.

Świątek czy Zmarlik?

W poprzednim plebiscycie rządili medaliści igrzysk olimpijskich w Paryżu. Zwyciężyła Aleksandra Mirośław, która nad Sekwaną sięgnęła po złoto we wspinaczce na czas. Drugie miejsce w głosowaniu kibiców zajęła Natalia Bukowiecka (na igrzyskach startująca jeszcze pod panieńskim nazwiskiem Kaczmarek), brązowa medalistka olimpijska w biegu na 400 m.

 Robert Lewandowski/facebook

Robert Lewandowski trzy razy wygrywał plebiscyt „Przeglądu Sportowego”

Zwyciężczynią ubiegłorocznej edycji plebiscytu została Aleksandra Mirośław, złota medalistka igrzysk olimpijskich w Paryżu 2024

Na trzeciej pozycji uplasował się wspomniany Leon, a tuż za podium znalazła się Iga Świątek, jedna z najlepszych tenisistek świata, która w stolicy Francji stanęła na najniższym stopniu podium.

Świątek w tym roku wygrała wielkoszlemowy Wimbledon, więc bez wątpienia znajduje się w gronie kandydatów do zwycięstwa. Na wiele głosów i statuetki czempiona z pewnością mogą liczyć także m.in. mistrz świata na żużlu Bartosz Zmarlik oraz dwukrotna mistrzyni globu w kajakarstwie górskim Klaudia Zwolińska.

Udany występ reprezentacji w koszykarskim Euro (6. miejsce) i sama popularność dyscypliny powinna zaowocować (choć nie musi) sporą liczbą głosów na Mateusza Ponitkę, kapitana polskiej kadry. Możliwe, że doceniona zostanie

Maria Żodzick, skoczkini wzwyż, która podczas lekkoatletycznych mistrzostw świata zdobyła tytuł wicemistrzyni i zarazem jedyny medal dla Polski w japońskiej imprezie. Swoich fanów ma też zapewne Agata Kaczmarek, świeżo upieczona zdobywczyni bokserskiego pucharu świata w Delhi, która wcześniej, w Liverpoolu, została mistrzynią globu.

Kowalczyk razy pięć

Pierwszym triumfatorem Plebiscytu „Przeglądu Sportowego”, wybranym w 1926 roku, został legendarny Wacław Kuchar (1897–1981), reprezentant Polski w hokeju na lodzie, lekkoatletyce, łyżwiarstwie szybkim i piłce nożnej, olimpijczyk. Najczęściej w Plebiscycie wygrywała natomiast Justyna Kowalczyk. Biegaczka narciarska zwyciężyła pięć razy z rzędu

Iga Świątek – Instagram

Jedną z faworytek plebiscytu jest Iga Świątek, która w tym roku wygrała wielkoszlemowy Wimbledon

w latach 2009–13, przebijając osiągnięcia czterokrotnych triumfatorów – Adama Małysza, Ireny Szewińskiej i Stanisławy Walasiewicz.

Kolejnych laureatów Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” poznamy podczas Gali Mistrzów Sportu, która odbędzie się 10 stycznia w Teatrze Wielkim i będzie transmitowana przez Telewizję

Polską na antenach TVP 1 i TVP Sport, a także na stronie tvpsport.pl, w TVP VOD oraz na stronie głównej onet.pl.

Jak głosować?

Głosować można za pomocą kuponów, które będą ukazywały się w „Przeglądzie Sportowym”, wydaniach specjalnych „Przeglądu Sportowego”, wybranych numerach „Faktu” oraz „Fakt TV”. Sportowiec umieszczony na pierwszym miejscu listy otrzymuje 10 punktów, na drugiej pozycji 9 pkt, na trzecim miejscu 8 pkt i tak po kolei aż do dziesiątej pozycji. Ostatni kupon zostanie wydrukowany 22 grudnia. Wszystkie kupony muszą dotrzeć na wskazany na nich adres do 30 grudnia. W jednej kopercie można przysłać dowolną ich liczbę.

Głosowanie odbywa się też w formie online, dzięki czemu w wyborze najlepszego polskiego sportowca może wziąć udział też Polonia. Głosować można poprzez stronę internetową plebiscyt.przegladSPORTOWY.pl. Głosowanie potrwa do 9 stycznia do godziny 12.00 czasu polskiego. Głos oddawać można wielokrotnie, ale w odstępach co najmniej 12 godzin.

10 stycznia 2026 roku podczas uroczystej Gali Mistrzów Sportu w warszawskim Teatrze Wielkim rozpocznie się II etap, podczas którego będzie można głosować tylko za pomocą SMS-ów. Głosy uzyskane w II etapie – jeden SMS to jeden punkt – będą doliczane do tych, które dany sportowiec zbierał już wcześniej. O rozpoczęciu i zakończeniu głosowania widzowie zostaną poinformowani w czasie transmisji z Gali Mistrzów Sportu.

 TOMASZ RYZNER

NOMINOWANI W PLEBISCYCIE

Agata Barwińska (żeglarstwo)
Mateusz Biskup i Mirosław Ziętarski (wioślarstwo)
Krzysztof Chmielewski (piływanie)
Zuzanna Cieślak (szermierka)
Agata Kaczmarska (boks)
Anna Puławska i Martyna Klatt (kajakarstwo)
Agnieszka Korneluk (siatkówka)
Aleksandra Król-Walas (snowboard)
Robert Kubica (automobilizm)
Wilfredo Leon (siatkówka)
Robert Lewandowski (piłka nożna)
Kamil Majchrzak (tenis)
Natalia Maliszewska (short track)
Miko Marczyk (automobilizm)
Aleksandra Mirosław (wspinaczka)
Katarzyna Niewiadoma-Phinney (kolarstwo)
Ewa Pajor (piłka nożna)
Mateusz Ponitka (koszykówka)
Aneta Rygielska (boks)
Włodimir Siemirunij (łyżwiarstwo szybkie)
Julia Szeremeta (boks)
Iga Świątek (tenis)
Bartosz Zmarzlik (żużel)
Klaudia Zwołńska (kajakarstwo górskie)
Maria Żodzik (lekkoatletyka)

Wyślij kwiaty i prezenty na święta do Polski

W NASZEJ STAŁEJ OFERCIE:

- bukiety okolicznościowe
- kompozycje na śluby i rocznice
- wieńce i wiązanki pogrzebowe
- prezenty delikatesowe
- bukiety z prezentem
- kosze kwiatowe

*Niech święta
rozkwitną magią i ciepłem!*

ZAMÓWIENIA ONLINE

**Dostarczamy
do każdej, nawet
najmniejszej
miejscowości
w Polsce.**

www.eurokwiat.com

E-MAIL: kwiaty@eurokwiat.com | **TOLL FREE:** 1-877-738-9844

SŁONECZNA FLORYDA KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

UNITED
Realty Group

Roman Tryndus P.A.

Direct: **754-235-0378**

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ **DOMY** → **BIZNESY**
→ **MIESZKANIA** → **HOTELE**
→ **GALERIE**

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomość na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

**Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!**

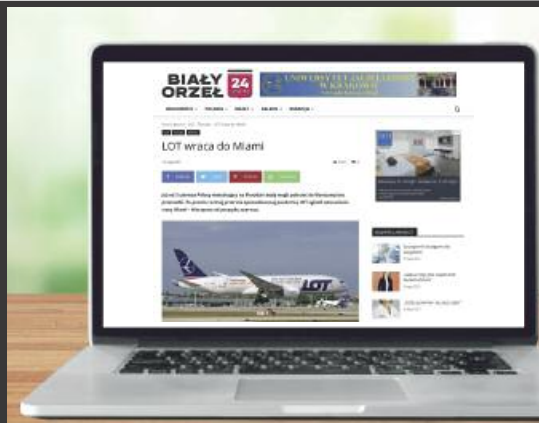

**MAGDALENA
DANOS**

Licensed Real Estate Agent

tel. 407-760-9286

Florida Realty Investments
magdalenadanos@gmail.com
3451 Technological Ave., Suite 11
Orlando, FL 32817

Internetowa edycja
„Białego Orła”
w nowej odsłonie
– czytaj na
BialyOrzel24.com!

**BIAŁY
ORZEŁ** **24**
.com

Tu żyje się najlepiej!

Firmy Algolytics Technologies i SW Research przeprowadziły analizę jakości życia w polskich gminach. W badaniu uwzględniono 90 wskaźników dotyczących zdrowia, edukacji, transportu, dostępności usług, warunków ekonomicznych i środowiska. Najwyższe miejsce w zestawieniu zajął Mińsk Mazowiecki. Miasto zostało docenione za rozwiniętą infrastrukturę, wysoką jakość usług publicznych, bogatą ofertę kulturalną i aktywne zaangażowanie mieszkańców w życie lokalnej społeczności. Tuż za Mińskiem uplasowały się Pabianice, a trzecie miejsce zajął Inowrocław.

Facebook/Miasto Mińsk Mazowiecki

100. rocznica śmierci Reymonta

Sto lat temu, 5 grudnia 1925 r., zmarł Władysław Stanisław Reymont, jeden z czołowych polskich powieściopisarzy i nowelistów oraz główny przedstawiciel literackiego realizmu epoki Młodej Polski. W 1924 r. został uhonorowany Nagrodą Nobla za epos narodowy „Chłopi”. W jego bogatym dorobku artystycznym znajdują się liczne powieści i epepeje, a także kilka wierszy.

Wikipedia

Nowy serial podbija Polskę

Nowy serial produkcji TVP pt. „Czarna śmierć” od pierwszego odcinka przyciągnął przed ekrany telewizorów prawie półtora miliona widzów. Produkcja w reżyserii Kuby Czekaja opowiada o epidemii czarnej ospy we Wrocławiu w 1963 r. W obsadzie aktorskiej znaleźli się m.in. Anna Karczmarczyk, Agnieszka Podsiadlik, Sebastian Dela, Tomasz Ziętek, Cezary Pazura oraz Ilona Ostrowska.

Materiały prasowe

Katowice zachwyciły Brytyjczyków

Prestiżowy brytyjski dziennik „Financial Times” zachwycił się Katowicami. W artykule opublikowanym na łamach gazety redakcja opisała stolicę Śląska jako przykład ogromnego sukcesu transformacji gospodarczej i przykład do naśladowania na arenie międzynarodowej. Szczególną uwagę zwrócono na odejście miasta od podupadającego przemysłu paliw kopalnych i przekształcenie w centrum bankowości, IT i firm gamingowych.

Facebook/Katowice

Warszawa w gronie najlepszych miast

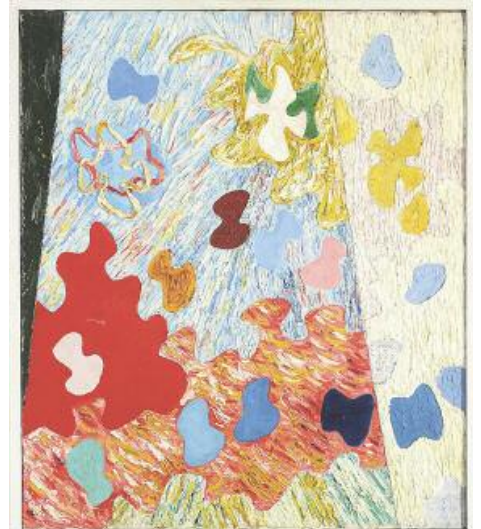
Warszawa znalazła się w pierwszej pięćdziesiątce najnowszego zestawienia World's Best Cities 2026, przygotowanego przez firmę Resonance Consultancy we współpracy z Ipsos. Stolicę Polski doceniono za dynamiczny rozwój gospodarczy, infrastrukturę, wykształcenie mieszkańców, przedsiębiorczość oraz silną pozycję w sektorze zdrowia. W rankingu najlepszych miast świata Warszawa wyprzedziła m.in. Hamburg, Brukselę, Boston, Helsinki, Ateny, San Diego czy Abu Zabi. W pierwszej trójce zestawienia znalazły się kolejno Londyn, Nowy Jork oraz Paryż.

Ciekawa wystawa

W Muzeum Sztuki w Łodzi można podziwiać nową wystawę prac Władysława Strzemińskiego – jednego z czołowych polskich awangardystów lat 20. i 30. XX wieku. Ekspozycja prezentuje dorobek artystyczny związanego z Łodzią malarza, który w swojej twórczości zajmował się kwestią świadomego widzenia i zgłębiał funkcjonowanie ludzkiego wzroku.

Wikipedia

 Instagram/joedgerton

Z Hollywood do Torunia

Hollywoodzki aktor odwiedził Polskę. Joel Edgerton, znany z ról w takich hitach kinowych jak m.in. „Gwiezdne wojny” czy „Wojownik”, pojawił się na 33. Festiwalu EnergaCAMERIMAGE w Toruniu, odbywającym się w dniach 15-22 listopada, gdzie otrzymał specjalne wyróżnienie – Nagrodę dla Aktora. Organizatorzy wydarzenia docenili gwiazdora za jego dotychczasowy dorobek artystyczny i głęboko emocjonalne role.

Film o Janie Englercie

1 grudnia w warszawskim Kinie Kultura miał premierę film dokumentalny Macieja Dancewicza „Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć”. Produkcja zaprezentowała sylwetkę jednego z najwybitniejszych polskich aktorów, dynamicznie ukazując sceny z jego życia zawodowego i osobistego. W filmie pojawiły się również osoby z najbliższego otoczenia Englerta, m.in. jego córka i żona oraz przyjaciele i współpracownicy ze świata sztuki, który podzielili się z widzami wzruszającymi i zabawnymi anegdotami.

 Wikipedia

Razem na scenie

Tom Odell zaskoczył polskich fanów. Podczas koncertu, który odbył się 17 listopada w Krakowie, brytyjski piosenkarz zaprosił na scenę Darię Zawiałow i Dawida Podsiadło, którzy wsparli go wo-

kalnie w utworze „Black Friday”. Publiczność była zachwycona występem, a sami artyści opublikowali w swoich mediach społecznościowych wspólne zdjęcia i podziękowania.

 Instagram/zavialovd

Polski papież znów na ekranie

W Hollywood powstaje thriller o Janie Pawle II. W rolę głównego bohatera – ojca Josepha Murolo – wcieli się nagradzany aktor Mark Ruffalo, którego zadaniem będzie zbadanie życia Jana Pawła II. Produkcja „Santo Subito” w reżyserii Bertranda Bonello zapowiadana jest jako połączenie trylowego thrillera z dramatem teologicznym. Zdjęcia do filmu rozpoczną się 9 marca i będą nagrywane we Włoszech oraz w Polsce.

 Instagram/markruffalo

80. rocznica urodzin Grechuty

80 lat temu, 10 grudnia 1945 r., urodził się Marek Grechuta – piosenkarz, poeta, kompozytor i malarz, uznawany za najważniejszego przedstawiciela nurtu polskiej poezji śpiewanej i autor kultowych piosenek, m.in. „Ocalić od zapomnienia”, „Nie dokazuj”, „Wiosna, ach to ty” czy „Dni, których nie znamy”. Artysta zmarł niespodziewanie 9 października 2006 r.

 Wikipedia Instagram/adele

Debiut Adele

Adele zadebiutuje na wielkim ekranie. Piosenkarka wystąpi w najnowszej produkcji amerykańskiego reżysera Toma Forda, która będzie adaptacją powieści Anne Rice pt. „Krzyk w niebiosach”. Fabuła książki osadzona jest w XVIII-wiecznej Wenecji i opowiada historię wybitnego śpiewaka Guido oraz szlachcica Tonia Treschiego, skierowanego na naukę śpiewu. Losy obojga bohaterów spleają się w świecie pełnym intryg, ambicji i społecznych oczekiwań. Rozpoczęcie zdjęć zaplanowano na połowę stycznia, a premiera ma odbyć się jesienią 2026 r.

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Stockwood Realty

Mówimy po polsku!

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | (617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

**ANIA
WOJCIECHOWSKA-TIFAK**

617-953-4748
ania@stockwoodrealty.com

**PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE,
NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!**

Advanta
Real Estate
617-770-2700

Eva Olszewski
Broker/Owner
Notariusz

KUPNO SPRZEDAŻ WYNAJEM

**DOMY
MIESZKANIA
DZIAŁKI
OBIEKTY
KOMERCYJNE**

Ekspertyza, praktyka i autentyczność
poparte wieloletnim doświadczeniem
na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy
się na indywidualnym podejściu do
klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375

e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

Beata

NEW BRITAIN
195 West Main Street

SOUTHINGTON
360 N. Main St., Suite 5
tylko umówione wizyty

Zapraszamy codziennie od 9 do 4 (przerwa 12:00 - 12:30, nieczynne).
Sobota - tylko wcześniej umówione wizyty

www.raymondseiorplanning.com E-mail: Raymondseiorplanning@gmail.com

Agent ubezpieczeniowy w CT, MA, NY, SC oraz FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

RAYMOND
SENIOR PLANNING

**Szeroki zakres
usług dla seniorów
i nie tylko!**

**Jesteśmy tutaj,
aby Ci pomóc znaleźć
najlepsze rozwiązanie
dla Twoich potrzeb!**

- Składanie wniosków o państwową emeryturę (Social Security)
- Medicare
- Zapisy do programu Medicaid (stanowa pomoc dla seniorów z niskimi dochodami)
- IRA, 401K inwestycje
- Ubezpieczenia zdrowotne przez Access Health (Obama Care)
- Dodatkowe plany ubezpieczeń (dentysta, ekstra pokrycie na leki, zabiegi, itp.)

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!

☎ 203-699-2611 ☎ 860 270 0840 (sms)

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area. Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800 MEDICARE to get information on all of your options.

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolstitute.org
www.ampolstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA

RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223

Mobile: **941 549 2395**

Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com

FI License# A1500303

Okaz swoją miłość!

SINGLE PAY WHOLE LIFE INSURANCE

*Dla dzieci w wieku
od 2 tygodni do 15
lat i 5 miesięcy*

Każdy aplikant zostanie nagrodzony prezentem i losiem na loterię, w której do wygrania jest jedna z trzech nagród głównych. Aplikacje na sumy 25,000 dolarów lub więcej otrzymają dwa losy na loterię! Lowosanie odbędzie się w dniu 12 lutego 2026r. Zwycięzcy ogłoszeni będą w marcowym wydaniu Narodu Polskiego i na www.PRCUA.org.

Przykładowe składki dla dziewcząt			
Wiek	\$10,000	\$25,000	\$50,000
0	\$876.80	\$2,042.00	\$3,984.00
5	\$995.00	\$2,337.50	\$4,575.00
10	\$1,134.00	\$2,685.00	\$5,270.00
15	\$1,294.60	\$3,086.50	\$6,073.00

Przykładowe składki dla chłopców			
Wiek	\$10,000	\$25,000	\$50,000
0	\$976.20	\$2,290.50	\$4,481.00
5	\$1,109.40	\$2,623.50	\$5,147.00
10	\$1,266.30	\$3,015.75	\$5,931.50
15	\$1,445.50	\$3,463.75	\$6,827.50

Wszystkie wnioski podlegają szczegółowej weryfikacji i muszą być wystane do **31 stycznia 2026r.**

Ubezpieczenie na życie

Single Pay Whole Life oferuje:

- Jednorazową spłatę ubezpieczenia
- Przyrost wartości gotówkowej
- Dywidendy dla ubezpieczonego
- Korzyści członkowskie

Skontaktuj się z działem sprzedaży pod numerem **(800) 772-8632 WEW. 2755** lub pisząc na sales@prcu.org

Adam's Polish Food

Polskie Delikatesy w Vernon, CT

205 Talcottville Road, Vernon Rockville, CT
Tel. 860-871-6080

od 31 lat
dla Polonii

- Wyroby garmazeryjne przygotowywane na miejscu
- Szeroki asortyment produktów spożywczych z: Polski, Niemiec, Węgier, Łotwy oraz innych krajów
- Polskie wędliny, kielbasy, sery i produkty garmazeryjne
- Ciasta, pieczywa oraz wypieki świąteczne
- Polskie kosmetyki, polska prasa i upominki
- Piwa z Polski oraz całej Europy

DOGODNY PARKING

Hours / Godziny: Tue-Fri: 10-6
Sat: 9-5, Sun: 10-2, Closed Mondays

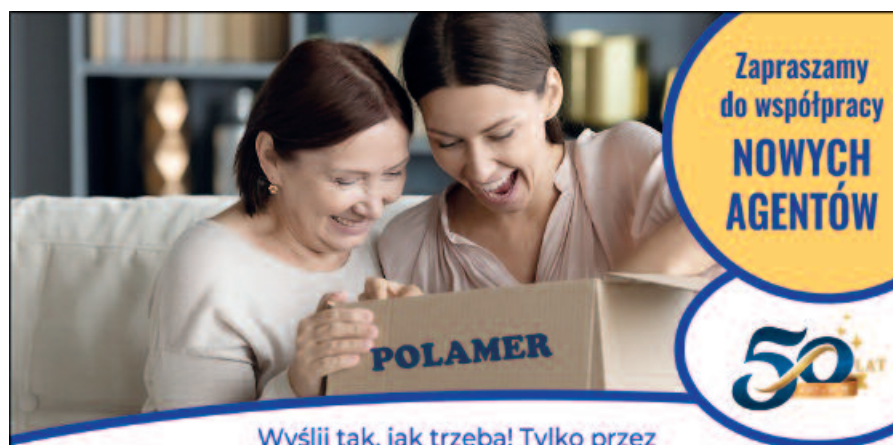
Niecałe 30 mil od granicy z Massachusetts!

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia!

NAJLEPSZE KANAPKI W OKOLICY!

WŁASNEGO WYROBU
PIEROGI!

Zapraszamy
do współpracy
**NOWYCH
AGENTÓW**

50 LAT

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez

POLAMER

Nie mieszkasz blisko
naszego punktu?

Wyślij z domu na
send.polamerusa.com

- paczki morskie i lotnicze
- mienie przesiedlenia
- transport komercyjny
- przekazy pieniężne
- bilety lotnicze oraz kwiaty
- zestawy upominkowe do Polski

■ GREENPOINT - NY
167 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349-1319

■ MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

■ ROSELLE - NJ
275 Cox St. - Magazyn Cargo
Tel. 908-352-9100

■ WALLINGTON - NJ
130 Main Ave.
Tel. 973-779-6613

Adresy wszystkich
naszych biur i agentów
znajdziesz na stronie
Polamerusa.com
bądź pod
773-774-8855

Świąteczna tradycja
od ponad 100 lat!

Szukaj kielbas i innych
wyrobów marki **BLUE SEAL**
w lokalnych sklepach
spożywczych i supermarketach,
bądź odwiedź nasz sklep
firmowy w Chicopee, MA!

Zapraszamy od poniedziałku do piątku od 7 am do 3:30 pm
19 Sitarz Avenue, Chicopee, Massachusetts

Zamowienia:
1-800-924-6328

Dodatkowe informacje:
www.bluesealkielbasa.com

Polish Center
OF DISCOVERY & LEARNING

**Pielegnuj
swoje
dziedzictwo**

NASZA MISJA:

Zajmujemy się ochroną polskiego dziedzictwa kulturowego, gromadząc historyczne pamiątki i organizując zajęcia edukacyjne na temat historii, tradycji i życia Polonii na świecie.

33 South Street, Chicopee, MA 01013
polishcenter@elms.edu www.polishcenter.net
facebook.com/thepolishcenter 413-592-0001

WYJĄTKOWE POLSKO-AMERYKAŃSKIE MUZEUM I CENTRUM KULTURY ORAZ EDUKACJI O EMIGRACJI

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes Question the inevitable

We have over 35 years experience advising and representing individuals, businesses and estates on federal, state and local tax matters.

80 Optical Drive, Southbridge, MA 01550

Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238

Email: gbridgman@earthlink.net, http://www.gbridgman.com/

We offer Federal and State income tax preparation at competitive prices and for new clients we offer \$25 off the price you paid for tax preparation for your 2015 tax returns.

SANKTUARIUM ŚW. ANDRZEJA BOBOLI W DUDLEY ZAPRASZA NA

ADWENTOWE REKOLEKCJE DLA POLONII, KTÓRE PROWADZI
Ks. Prałat JÓZEF NIŻNIK - KUSTOSZ I ŚWIASEK OBJAWIENIE
ŚW. ANDRZEJA BOBOLI W STRACHOCINIE

Z Maryją i Św Andrzejem Bobolą pomagajmy Polsce

Piątek
9:30 - 10:30 - adoracja - spowiedź
10:30 - Msza i nauka rekolekcyjna
12:00 - obiad i spotkanie z Polonią w sali

17:30 - adoracja - spowiedź
18:30 - Msza i nauka rekolekcyjna

Sobota
9:30 - 10:30 - adoracja - spowiedź
10:30 - Msza i nauka rekolekcyjna
12:00 - obiad i spotkanie z Polonią w sali

15:00 - adoracja - spowiedź
17:00 - Msza i nauka rekolekcyjna

Niedziela
9:00 - Msza i nauka rekolekcyjna

12:00 - Msza i nauka rekolekcyjna
13:30 - obiad i spotkanie w sali
15:00 - Koronka i zakończenie rekolekcji

Uwaga - Dwa terminy rekolekcji:
5-7 grudnia 2025
12-14 grudnia 2025

14 grudnia o godz 13:30 spotkanie
opłatkowe dla Polonii

St. Andrew Bobola Shrine

54 W Main St, Dudley, MA 01571

Tel: 508-943-5633 standrewbobola.com

**CZY TWOJE
OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
SĄ BEZPIECZNE I DOBRZE ZARZĄDZANE?
CZY JESTEŚ GOTOWY NA EMERYTURĘ?**

**ASK ME ABOUT
MEDICARE**

**BEZPŁATNA EDUKACJA I POMOC
Z MEDICARE
PLANOWANIEM EMERYTALNYM
RENTAMI ANNUITY / 401k / IRA**

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń
Medicare i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

Bal Sylwestrowy

2026

Środa, 31 grudnia 2025 od 19:00 do 2:00

Muzyka w wykonaniu **Daniel Band**
- sponsorowana przez
Michaela Lutrzykowskiego

St. John Paul II Shrine of Divine Mercy
Stółówka Szkolna

34 St. Peter Street, Salem, MA 01970

Bilety:

100 USD - dorośli **30 USD** - młodzież
dostępne po każdej mszy **do 16 grudnia**
(liczba miejsc ograniczona)

Rezerwacja: **978-744-1278**

Przekąski przez całą noc, kolacja, desery

*Cały dochód przeznaczony na utrzymanie
Sanktuarium*